Mūsų Pastogė

XVII metai — 1965 m. rugsėjo 27 d. — Nr. 38 (855)

BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
"OUR HAVEN"

Registered at the G.P.O. Sydney for transmission by post as a Newspaper.

LEIDĖJAS: A.L.B. KRAŠTO VALDYBA

Redaktorius: Vincas Kazokas
13 Percy St., Bankstown, N.S.W. Tel.: 70-8395

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumerata: metams £4.0.0, pusei metų — £2.0.0, trims mėnesiams £1.0.0. N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta pati. Kituose kraštuose metams £5.0.0. Atskiro numerio kaina 2 šil.

Prenumerata adresuojama: MŪSŲ PASTOGĖ, Box 4558, G.P.O. Sydney, N.S.W.

Administracijos tel.: 649-9062.

Skelbimai:
1 colis per 1 skiltį 12/-, bendruomeniniai 10/-.

Už skelbimų turinį neatsakoma.

VIENAS UŽ VISUS, VISI UŽ VIENĄ!

Jau prieš porą metų šio laikraščio puslapiuose buvo keliamas reikalas daugiau susirūpinti tomis lietuvių kolonijomis, kurios yra toli nuo lietuviškų centrų ir neturėdamos gyvo kontakto su kitomis praktiškai dūsta ir palengva dyla. O tai yra nepataisomas nuostolis ne vien tik bendruomeniniu, bet ir tautiniu atžvilgiu.

Nekalbant apie atskiras lietuvių šeimas, išsibarsčiusias po visą Australiją, yra ir eilė atskirų nedidelių kolonijų, apie kurias labai retai ką nors išgristame. Ar nereikėtų daugiau susidomėti kaip tik šiais bendruomenės vienetais, kad bent kaip nors jose lietuviškoji liepsnelė visiškai neišblėstų.

Su džiaugsmu reikia pasveikinti džiugią žinią, kad Sydnejaus lietuvių "Dainos" choras kaip tik imasi šios didelės misijos ir numato savo išvyką į Brisbanę. Tai yra pradžia, bet labai reikšminga, kurios negalima nepastebėti.

Mūsų atokiai gyvenančiomis kolonijomis ir jų palaikymo rūpestis turėtų būti visų rūpestis. Tai, kas kitur, sakysim, Sydnejuje, Adelaidėje, yra kasdieniška — minėjimai, parengimai, koncertai ir t. t., — tokiems brisbaniečiams arba Pertho lietuviams yra tik svajonė. Argi nebūtų galima rasti būdų ir galimybių kaip nors ir tas kolonijas pasiekti ar tai su paskaita, ar su didesnio bei mažesnio masto kultūriniu parengimu, kas jiems būtų naujovė ir didžiulė šventė. Gerai, kad pernai bent Amerikos lietuviai krepšininkai aplankė Tasmanijos ir Pertho lietuvius, bet ką nors galima būtų padaryti ir mūsų bendruomenės pastangomis. Kas antri metai vyksta Australijos lietuvių suvažiavimai su meno dienomis, bet kiek į tuos suvažiavimus pasirodo lietuvių iš tų tolimiausių kolonijų? Iš Tasmanijos ar Brisbanės vienas kitas, o iš Pertho joks. O tai rezultatas, kad jie nusisėdėję ir gal net tautine prasme prigesę. Reikia kaip nors ir juos atgaivinti. Be abejo, čia pat susiduriama su išlaidomis — būtų pinigų, lengva būtų tokius gražius sumanymu įgyvendinti. Bet galima ir kitaip pasižiūrėti: lėšų gal ir atsirastų, jeigu būtų ryžto. Toms kolonijoms suteikta bet kokia forma moralinė parama viršytų visokias išlaidas. Argi nebūtų laikas šitą ryžtą kaip nors išjudinti, kad jis realizuotųsi? Mes svajojame apie bendruomeniniu mastu organizuojamas išvykas į užjūrius, nesiskaitydami su ištekliais brendame į skolas statydamiesi po dvejus bendruomeninius namus, kur pilnai pakaktų sutartinai veikiant ir vienų, bet atokiai gyvenančius savo brolius paliekame jų pačių likimui. O iš tiesų to neturėtų būti. Gyvendami bendruomeninę dvasią neturėtume vien pasitenkinti tuo, kas čia pat, ranka pasiekiama, bet lygiai nemažiau dėmesio skirti ir nuošaliai gyvenantiems.

Užtenka tik perversti mūsų vietinę spaudą, kas vyko visur prieš dešimt metų ir kaip yra dabar. Sakysim, pradžioje matėsi gyva veikla ne tik didžiosiose Australijos lietuvių kolonijose, bet ir Tasmanijoje, bei N. Zelandijoje. Šiandie apie lietuvišką veiklą iš tokios N. Zelandijos ar Tasmanijos beveik nieko negirdime. Ir tai ne dėl to, kad ten nebūtų likę lietuvių, bet jie patys išsisėmė, o pastiprinimų iš kitur nesusilaukė. Bet kokia forma juos pasiekęs moralinis pastiprinimas tikrai atgaivintų.

"Dainos" choras duoda gražią pradžią su savo išvyka į Brisbanę. Jis galėtų būti pavyzdžiu ir kitiems vienetams, kuriems kitas kolonijas gal būtų lengviau pasiekti. Gal nereikėtų laukti iniciatyvos iš atskiro vieneto, bet greičiau tokia akcija turėtų būti organizuojama bendruomeniniu mastu. Nereikėtų laukti, kol kasose atsiras pinigo, kurį būtų galima paskirti ir šitokiems užsimojimams. Taip belaukiant gal kada tokia galimybė ir bus, bet gal tada jau nebebus kur važiuoti.

(v.k.)

KO SIEKIA KINIJA?

Šiandien susivienijusi Kinija kietoje komunistinio diktatoriaus rankoje pasidarė rimtai grėsminga. Dar nespėjus susitvarkyti kaip reikiait namuose jau pradėjo savo ekspansiją Korėjoje ir formaliai okupuodama Tibetą. Dabartinis vykstąs karas Vietname irgi yra Kinijos ekspansijos programos dalis. Indijai tiesioginis grasinimas ir gal net karas turi tą patį tikslą. Kiniečių komunistinių agentų vystoma veikla Afrikoje yra tik paruošimas kelio kiniečiams įkelti koją į juodąjį žemyną. Net grasinimas Amerikai arba ideologiškai gimininga Sov. Rusijai patvirtina, kad dabartinė Kinija stiprina savo agresiją ir komunizmo priedangoje siekia pasaulio hegemonijos. Juk 750 milijonų kiniečių yra pati savaime reali jėga, ir jeigu toji žmonių masė sudrausminta ir moderniškai apginkluota, tai sudaro galybę, pavojingą visam pasauliui. Kinijos vadai šitai žino, kad dėl to ir kiti yra priversti su ja skaitytis.

Ar Kinija iš tikrųjų tokia gali būti agresyvi? Daugelis Kinijos simpatikų ir komunistų tvirtina, kad kinietis esąs taikingas žmogus ir pati Kinija niekad nesiekusi ko nors užgrobti. Pasižiūrėkime tik į Kinijos istoriją.

Jau nuo seniausių laikų Kinijos valdovai galvojo išplėsti Kinijos ribas kaip galint plačiau, ir kaip tik ginkluota jėga. Jau 246-210 m. pr. Kr. Kinija, valdoma imperatoriaus Čin Ši Huang Ti, buvo viena iš to pasaulio galybių. 627-650 m. imperatorius Tai Tsung sukūrė Kinijos imperiją didžiausią pasaulyje: jo žinioje arba priklausomybėje buvo Korėja, Turkestanas, Pamiras, šiaurės Indija, Tibetas. Net Japonija ir Ceilonas buvo jo įtakoje. Tokias pat pretenzijas į Kinijos imperiją turi ir šiandieniniai Kinijos valdovai. Juk kinietis nieko neužmiršta ir to, kas jam kadaise priklausė, neatsisako ir dabar.

Štai mongolų dinastija (1279-1368 išplėtė Kinijos sienas ligi Juodosios jūros ir Mezopotamijos, beveik tris šimtus metų išlaikydama vergijoje Rusiją ir visą Indokiniją.

Ir šiandieninis Kinijos valdovas Mao Ce Tung turi didelių svajonių, kur jo planuose Kinijos sienos turinčios siekti Uralą vakaruose, Persiją ir visą pietinį Azijos pakraštį įskaitant Indoneziją, o gal būt ir Australiją, nes kiniečiai savo istorijoje mini Australiją kaip jų užtiktą žemyną.

Kiniečiai, kur jie bebūtų, nepraranda savo charakterio ir kur tik pajėgia, stengiasi taip įsitvirtinti, kad jų rankose patenka visa krašto ekonomija ir prekyba. Ir tas progas jie visur išnaudoja. Štai kad ir Australijoje iš 13.000 Azijos studentų, 11.000 yra kinietiškos kilmės nekalbant apie tai, kad beveik visi pietų Azijos kraštai išskyrus Indiją, yra atskiesti dideliu procentu kiniečių. Vykdydamas savo planą Kinijos Mao Ce Tung net aiškiai grasina tokiai Rusijai, su kurios pagalba jis pats pasidarė Kinijos valdovas.

Kiti spėja, kad šie metai Kinijai esą lemtingi ir kad susidariusias situacijas Mao išnaudos kaip tik savo imperijai plėsti. Šioji ekspansija gal jau seniai būtų įvykusi, jeigu ne Amerikos galybė, kuri vis tik drįsta Kinijai priešintis. Tik klausimas, kas atlaikys — ar Kinijos žmonių masė, ar Amerikos technika.

Įvykiai

RINKIMAI NORVEGIJOJE

Pereitą savaitę Norvegijoje pravesti visuotiniai balsavimai privertė socialistus pasitraukti iš valdžios, kurioje jie išbuvo 30 metų. Naują vyriausybę sudarys antisocialistinių partijų koalicija, viršijanti socialistų atstovus parlamente.

★

Šio mėnesio pradžioje įvyko pasikėsinimas prieš Kubos diktatorių F. Castro. Atentatui nepavykus to pasekoje suimta apie 10.000 žmonių ir vyksta valymas visose srityse.

★

Pranešama iš ministerijos vidaus reikalams, kad Australija turės savos gamybos atominę energiją jau 1970 metais.

RINKIMŲ REZULTATAI

Pereitą savaitę įvykusiuose Vakarų Vokietijos rinkimuose laimėjo krikščionių demokratų partija ir dabartinis Vak. Vokietijos kancleris Dr. L. Erhard pasilieka savo pareigose. Nesurinkusi lemiamos daugumos, krikščionių demokratų partija, kad išlaikytų krašto vairą savo rankose, priversta eiti į koaliciją su laisvaisiais demokratais. Šiuose rinkimuose krikščionys demokratai surinko 47.6 proc. balsų, o opozicijos partija — socialdemokratai 39.3 proc.

— ★ —

PLB Valdybos Pirmininkas Juozas J. Bachunas ir ponia rugsėjo 16 iš New Yorko išplaukė į Europą aplankyti Europos lietuvių ir rūpintis Jaunimo Metais bei Kongresu.

LIETUVIŲ VEIKLOJ

LIETUVOS DELEGACIJA PAVERGTŲJŲ SEIME

Rugsėjo 21 New Yorke prasidėjo Pavergtųjų Europos Tautų Seimo 12-ji sesija.

Lietuvos delegaciją šiai sesijai sudaro: J. Audėnas, V. Banaitis, K. Bielinis, M. Brakas, J. Brazaitis, K. Čeginskas, P. Karvelis, J. Lanskoronskis, J. Miklovas, B. Nemickas, V. Rastenis, V. Sidzikauskas, E. Turauskas, P. Vainauskas, V. Vaitiekūnas ir J. Vilčinskas.

Delegacijos pirmininku perrinktas Vliko ir LLK prmininkas min. V. Sidzikauskas, sekretorium išrinktas dr. K. Čeginskas. Lietuvos atstovu Generaliniame Komitete numatytas V. Sidzikauskas, jo pavaduotoju — J. Audėnas. Lietuvos Delegacijos atstovais komisijose numatyti: politinėje — J. Audėnas, pavad. dr. B. Nemickas; ekonominėje — P. Vainauskas, pavad. J. Audėnas; kultūros — Dr. K. Čeginskas, jo pavad. V. Vaitiekūnas. (E)

PAVOJUS AZILIO TEISEI

Buv. čekoslovakų mininstras Majer Londono savaitraštyje "Čekoslovak" kelia aliarmuojantį reiškinį: kai kuriuose Vakarų kraštuose bėgliams iš komunistų valdomų kraštų atsisakoma suteikti azilio teisę. Daugiausia nerimo sukėlė įvykiai Danijoje, kurioje valdžia nesuteikė azilio teisės kai kuriems čekams ir vengrams ir nutarė bėglius grąžinti į jų kilmės kraštus. Aiškinta, kad azilio teisės pasiprašę negalėję įrodyti, jog jie atsidūrę pavojuje politiniu atžvilgiu. Iš tikrųjų, ar bėgliai gali atsivežti įrodymus, kuriuose matyti, jog jie persekiojami? Ar Vakarų kraštų pareigūnams nežinoma, kad komunistinio režimo kraštuose trūksta laisvės? Čia pridurtina, kad apie panašius azilio teisės atsakymo atvejus neseniai buvo pranešusi ir britų spauda. Čia vėl susidurtina su čekais, be to, spėjama ir su lenkais. Čekų politikas kreipėsi į Vakarų valdžios sluogsnius, prašydamas bėglių atžvilgiu parodyti labiau liberalinę laikyseną. (E)

ĮREGISTRUOTA PLB

PLB Valdyba per savo teisinį patarėją advokatą Julių Smetoną sutvarkė visus reikalingus formalumus ir 1965 rugsėjo 9 Ohio valstybės sekretoriate inkorporavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenę kaipo ne pelno (Not For Profit) organizaciją. Tai padaryta siekiant nuo mokesčių atleidimo gaunamoms aukoms. Angliškai PLB pavadinimas yra LITHUANIAN WORLD COMMUNITY, Inc. Jos registracijos Nr. 343443.

LIETUVIAI ČEKOSLOVAKIJOJE

Rugsėjo m. pradžioje po Čekoslovakiją keliavo 32 Lietuvvos vandens ūkio darbuotojų grupė. Jie Bratislavoje ir kituose miestuose susipažino su vandens ūkio mokslinio tyrimo insttutais. (E)

Jaunimo Kongreso reikalais

RYŠIAI SU J.A.V.

Centrinis Komitetas jau užmezgęs ryšius su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto Prezidiumu ir gavęs išsamų PLJK paruošiamų darbų raportą.

EUG. VILKAS SPAUDOS VEDĖJAS

PLJK spaudos informacinių reikalų vedėju yra buvęs Lietuvių Skautų Sąjungos Vyriausias Skautininkas Eugenijus Vilkas. Jis praneša, kad toliau mus Australijoj informuoti sutiko mums gerai žinomas Genius Procuta.

KONGRESO LAIKAS IR PROGRAMA

Prieškongresinė programa prasidės BIRŽELIO 25 d. Chicagoje. Pradžiai bus susipažinimo vakarai, ekskursijos autobusais į gamtą ir į atomo skaldymo laboratorijas. Vakarais: dainos, šokiai, svečiavimasis. Tada pramatoma turėti dvi dienas rimtų paskaitų ir diskusijų su įdomiais ir svarbiais J.A.V. partijų atstovais. Numatoma pakviesti prezidento Johnson dukrą ar buv. vicepreziden tą R. Nixon. Vienu metu bus "sunkesnės" ir "lengvesnės" paskaitos, taip kad bus galima pasirinkti kas arčiau prie širdies.

Kongresui pasibaigus, sekmadienį liepos 3 d. įvyks III-ji Lietuvių Dainų Šventė, kurios Rengimo Komiteto pirmininkas dr. S. Biežis pakvietė visus PLJK dalyvius atsilankyti veltui. Dainų šventėj dalyvaus apie 1,000 dainininkų iš JAV ir Kanados, o salėje bus 8,000 vietų.

Tuoj po Kongreso ir Dainų Šventės prasidės visų jaunimo organizacijų stovyklos, nes galvojama, kad jaunimas, suvažiavęs iš viso svieto pakampių, norės dar kurį laiką praleisti drauge tyrame ore ir po atviru dangumi.

KAIP AUSTRALIJOJ TAIP IR J.A.V.

P. L. J. K. finansinė komisija numato paremti iš užjūrio atvykstantį jaunimą į Kongresą. Kad tą tikslą geriau atsiekus, praneša, kad JAV ir Kanados lietuvių didesnėse kolonijose steigs PLJK Komiteto skyrius tuo pačiu jaunimo organizacijų pagrindu, kaip ir Australijoj. Amerikoj skaito, kad mūsų susitvarkymas Australijoj esąs pavyzdingas.

OFICIALUS PLJK KOMITEO ADRESAS

Rugsėjo 11 d. Čikagos Lietuvių Jaunimo Centre buvo minima tos įstaigos Direktoriaus 25 m. kunigystės sukaktis. Tas visų jaunių ir senų gerbiamas asmuo yra tėvas dr. Jonas Kubilius. Ta proga jis pranešė, kad PLJK rengimo darbams jis perleidžia vieną kambarį. Taigi, oficialus PLJK Komiteto ir Prezidiumo adresas nuo šiol yra:

Lithuanian Youth Center (PLJK)
5620 S. Claremont Ave.,
Chicago, Ill., U.S.A., 60636.

RAGINA ATVYKTI

PLJK Komitetas ragina C. K. sukelti jaunimo tarpe norą keliauti ir pamatyti Ameriką ir ten gyvenančius lietuvius. Kviečia kuo daugiau atvykti, kad nors ir savo priemonėmis ir išgalėmis. Pageidauja, kad kiekviena — as galėtų nuo uosto keliauti savaitę ar dvi iš vieno miesto į kitą, kur bus globojami lietuviškų šeimų.

— ★ —

PLB Valdybos skelbiami Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metai 1966 metais prasidės su Kanados Lietuvių Jaunimo Kongresu 1965 spalio 8-10 dienomis Toronte, Kanadoje.

— ★ —

Pasiruošimas Jaunimo Metams ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, įvykstančiam 1966 birželio 30 — liepos 3 Chicagoje, JAV, sparčiai vyksta. Kongreso ruošimu rūpinasi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komitetas su pirmininku Algiu Zaparacku, vicepirmininkais Vaclovu Kleiza, Gabrielium Gedvila, Rimu Staniūnu ir Zita Acalinaite. Į Kongresą savo atstovus žadėjo atsiųsti Australija, Anglija, Austrija, Brazilija, Argentina, Italija, Kolumbija, Prancūzija, Venecuela, Vokietija. Laukiama atsakymų ir iš kitų kraštų. Kongresan suvažiuos tūkstančiai dalyvių ir svečių.

FILMŲ POPIETĖ

Filmų popietė įvyks Bankstowno Dainavos salėje sekmadienį, spalio 24 d., tuoj po pamaldų. Jau filmos užsakytos. Programoj spalvuotos kultūrinės, sportinės ir jumoristinės filmos įdomios suaugusiems, tinkamos vaikams. Karštus pietus bus galima gauti vietoje. Kviečiami visi.

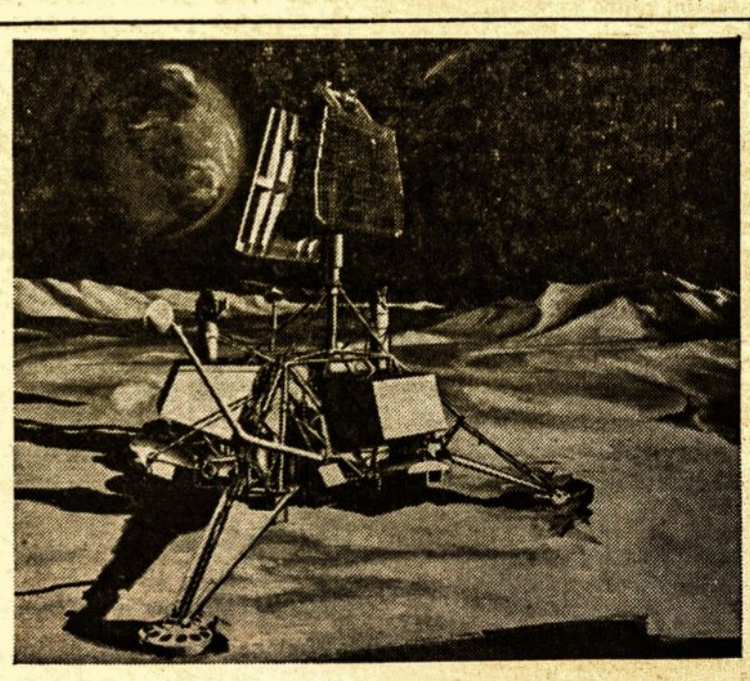

Taip vaizduojamasi nusileid imą ant mėnulio. Amerika dar šiais metais numato pasiųsti raketą su žmonėmis mėnulio kryptimi patyrinėti nusileidimo galimybes.

KO VERTAS "LIAUDIES SEIMAS"?

PROF. MYKOLAS ROEMERIS APIE VAD. LIAUDIES SEIMĄ

Prof. M. Roemeris buvo žinomas konstitucinės teisės žinovas ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Prieš 25 metus bolševikams okupuojant Lietuvą, vykdant rinkimus į vad. Liaudies Seimą ir to Seimo posėdžius, jis gyveno Lietuvoje ir visus įvykius iš arti stebėjo. Štai jo autoritetinga nuomonė apie Liaudies Seimą ir jo darbą.

"Tad 1940 metų liepos 21 d., rašo prof. Roemeris, — susirinko Liaudies Seimas. Jis posėdžiavo 3 dienas. Išklausęs daug iškilmingų ir karštų kalbų, kurios visos krypo į vieną vyriausiąjį tikslą — sovietizuoti Lietuvą, dėtis į Sovietų Sąjungą; priėmė įvairias darbininkų, valstiečių, darbo inteligentų, vaikų delegacijas, kurios jį sveikino ir tą patį sovietams kartojo, daug plojo, ovacijas ir, žinoma, vienbalsiai priėmė nutarimus, kuriems jis buvo skirtas. Viskas vyko vienybėj, be jokių ginčų ir svyravimų. Didžiuliai sovietų vadų ir didvyrių atvaizdai puošė posėdžių salę. Viskas vyko taip, lyg tai būtų muzikos koncertas iš gaidų.

Pirmą dieną Liaudies Seimas priėmė dvi deklaracijas. Tai yra dvi pagrindines perversminės Lietuvos valstybės likimo deklaracijas. Pirmoji šių deklaracijų skelbia Lietuvą Socialistine Sovietų Respublika. Antroji — prašo Sovietus priimti Lietuvos Socialistinę Sovietų Respubliką į Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos sąstatą kaip sąjunginę respubliką tais pačiais pagrindais, kuriais šioje sąjungoje dalyvauja Ukraina, Gudija ir kitos socialistinės Sovietų respublikos.

Kitą dieną, liepos 22-rą, abi Liaudies Seimo priimtos deklaracijos paskelbtos "Vyriausybės Žiniose" aukso raidėmis ant ypatngo popieriaus...

Žinoma, šių abiejų deklaracijų nutarimų motyvai, pareikšti pačiose deklaracijose, yra tie patys, kurie jau buvo visuose mitinguose agitacijose ir spaudoje nuolat skelbiami ir kartojami. Juos galima suskirstyti į dvi rūšis — iš vienos pusės peikimas ir net smerkimas viso kas buvo nepriklausomoje Lietuvos Respublikoje, kurios negailestingoji 'kritika' piešia karikatūrinį visokių nuodėmių ir blogybių vaizdą; iš antrosios — be saiko idealizuojami Sovietai, į kuriuos įsijungus būsiąs pagaliau laiduotas tikras Lietuvos 'suverenumas', tikras ūkio pakilimas, tikras tautinės kultūros žydėjimas, visiškas medžiaginių ir dvasinių liaudies jėgų išaugimas... Kitaip sakant — Lietuvos Respublikoje buvęs pragaras, o Lietuvos Socialistinėje Tarybų Respublikoje Sovietų Sąjungos sąstate būsiąs tobulas, laimingas rojus. Žinoma, tą nepakenčiamą pragarišką Lietuvos praeitį sugriovusi pati Lietuvos liaudis, ir šią laimingą Lietuvos ateitį Liaudies Seimas kuriąs Lietuvos liaudies įsakymu; esą, 'klausydamas liaudies valios', Liaudies Seimas nutaręs prašyti Sovietų Sąjungą priimti socialistine tarybų Lietuvą į savo sąstatą.

Šiomis dviem deklaracijomis Liaudies Seimas vykdė tai, kas sudarė birželio mėnesį sovietų žygio į Lietuvą pačią esmę. Tai yra teisinis ne pačios Lietuvos socialinių jėgų santykiavimo, ne jos 'liaudies valios' bet sovietų žygio į Lietuvą padarinys. Padarinys, kuris gludėjo pačiame žygyje, kuris Sovietų politikos sumanytas ir tiksliai įgyvendintas. Visa, kas nuo 1940 metų birželio 14 d. iki pat tų metų liepos 21 d. vyko Lietuvoje, tai buvo tiktai šios Sovietų jėgų spaudimu pagrįstos jų politikos inscenizavimas, sui generis politinio teatro vaidinimas. Šio inscenizavimo žymiausias sąmoningas veikėjas buvo Lietuvos Komunistų Partija, režisierius — Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaro pavaduotojas Dekanozovas, jo padėjėjas — Sovietų atstovas Lietuvai Pozdniakovas, Molotovui ir pačiam Stalinui vadovaujant. Artistais bei statistais buvo Liaudies Vyriausybė ir Liaudies Seimas. Liaudies Seimo 1940 m. liepos 21 d. deklaracijos — tai buvo sovietų karinio žygio į Lietuvą vaisius, tai buvo tikras negailestingas mažoms tautoms Sovietų gana žiaurios politikos derlius.

Lietuva, Lietuvos liaudis — jokio sprendžiamo vaidmens čia nevaidino. Ji stebėjo įvykius, negalėdama pajudėti, paralyžuota svetimos karinės bei politinės jėgos ir jos sąmoningų ir nesąmoningų, kartais naivių, agentų jai uždėtų pančių. Tačiau viskas buvo svetimųjų rusų daroma jos vardu: jos vardu kalbėjo ir veikė Liaudies Vyriausybė, jos vardu buvo organizuojami mitingai, eitynės ir demonstracijos, jos vardu buvo demonstruojami visokie plakatai, jos vardu buvo rašomi straipsniai, jos vardu rėkė mitinginiai oratoriai bei agitatoriai, jos vardu buvo skiriamas Liaudies Seimo sąstatas, jos vardu tasai Seimas pasivadino ir jos vardu liepos 22 d. išleido dvi deklaracijas, uždėjusias pagaliau taškus ant raidės I. Visur jautėsi galingoji rusų bolševikų ranka, Stalinui ir jo padėjėjams vadovaujant, bet atliekama Lietuvos liaudies vardu. Kokia likimo ironija! Puikiai medžiagiškai ir kultūriškai augusi lietuvių tauta svetimų buvo begėdiškai pažeminta, išniekinta sunaikinta jos pačios liaudies vardu... "rašo konstitucinės teisės žinovas ir tos katedros Vytauto Didž. Universitete vedėjas prof. M Roemeris. (Žr.X. Y. Lietuvos sovietizacija. Augsburgas 1949 m.)

KOMUNISTAI VAKARŲ EUROPOJE

Ar komunistų partijos stiprios Vakarų Europoje? Pagal Europoje neseniai paskelbtus duomenis jei spręsti iš buvusių rinkiminių rezultatų, daugiausia komunistų balsų tenka Italijai — 7,7 mil. Toliau seka Prancūzija su 3,9 mil., Suomija su puse milijono balsų, Švedija ir Belgija — po 250.000, Olandija — 173.000 komunistų balsų, Austrija — 135.000. Mažiausia balsų komunistai surenka Islandijoje (14.000) ir Danijoje (32.000).

Nuo 1961 m. komunistų atstovų skaičius parlamentuose labiausiai pakilo Prancūzijoje ir Italijoje, po kelis naujus atstovus komunistai laimėjo Švedijoje ir Belgijoje, kitų kraštų parlamentuose komunistų atstovų skaičius sumažėjęs. Nesama tikslių duomenų apie paskirų kraštų komunistų partijų narių skaičių. Težinoma, kad italų kom. partijos narių skaičius per 10 metų yra sumažėjęs — vietoje anksčiau buvusių 2 milijonų dabar jų yra 1,5 mil.

Fed. Vokietijoje komunistų partija oficialiai uždaryta jau devyneri metai — 1956 m. rugpiūčio 17 d. ji pripažinta priešinga krašto konstitucijai ir jos veikla uždrausta. Tai nereiškia, kad vokiečių komunistai snaustų. Tiesa, partijos narių skaičius nuolat krito: kai 1947 m. partija narių turėjo 320.000, tai 1956 m. narių tebuvo 70.000, o šiais metais 6.000 — 7.000. Vis dėlto atmintina, kad Vak.Vokietijos pramonėje veikia ne mažiau kaip 300 nelegaliosios vokiečių kom. partijos atramos punktų, iš jų 98 įmonėse, kuriose vykdomi užsakymai krašto gynybos reikalams. Komunistai ypatingai gyvai veikia užsieniečių darbininkų tarpe. Nors komunistai Vokietijoje veikia pogrindyje, tačiau jų grėsmė kraštui yra aiški. Klaidinga manyti, kad materialinė krašto gerovė yra ginklas prieš komunistų įtaką. Pvz. Italijoje komunistai daugiausia įsigalėję ne skurdu bei neturtu žinomose pietinėse Italijos srityse, bet tarp šiaurės Italijos darbininkų, taigi, rajonuose, kuriuose gyvenimo lygis aukščiausias.

Vokietijos komunistai jau visa eilė metų siekia jų partiją pripažinti legalia politine krašto partija. Vak. vokiečių komunistų vadas Max Reimann neseniai R. Berlyne yra pasakęs, kad "jei Bonna pasiryžtų leisti veikti kom. partijai, tai išeitų į naudą demokratijai, parlamentarizmui ir vokiečių valdžios prestižui pasauly". Tie žodžiai ne be ironijos, nes apie demokratiją bei valdžios prestižą kalba žmonės, kurių tikslas — demokratijos institucijas sunaikinti ir visomis priemonėmis pažeisti Bonnos vardą. Tačiau vokiečių komunistai yra šį tą laimėję, nes 1964 metais Vokietijos spaudoje ar politikų sluogsniuose jau plačiai diskutuota apie reikalą leisti partijai veikti.

Pagal Bonnos vidaus reikalų ministrą, toks leidimas, be kitų neigiamų pusių, būtų pavojingas dar vienu atžvilgiu: jis verstų toleruoti Vokietijoje veikiančias dešiniąsias, radikalias partijas ar sąjūdžius. Nelegalioji komunistų partija veikia įvairiomis priemonėmis ir talkininkauja įvairiems sąjūdžiams, kurių tikslai artimesni komunistams. 1961 m. ir šių metų rinkimuose į Vokietijos parlamentą (Bundestagą) dalyvavo komunistų remiama DFU (Vokietijos taikos sąjunga — Deutsche Friedensunion), tiesa, surinkusi mažai balsų, tačiau kreipianti politinių sluogsnių dėmesį. Reikia atminti, kad tą DFU 1960 metais sukūrė vokiečių komunistai ir kad 1964m. organizacijos valdyboje buvo 57 nariai ir iš jų 22 akademikai. Oficialiai DFU savo ryšius su nelegalia vokiečių kom. partija ar jos pareigūnais gudriai slepia. Pagaliau, dar primintina, kad, pagal vak. vokiečių atitinkamų organų surinktas žinias, vokiečių kom. partija savo reikalams gauna kasmet 5 — 6 milijonų DM sumą. 90 proc. tų lėšų pateikia Rytų Vokietijoje veikiančios valdinės komunistų partijos — SED Centro Komitetas. (E)

Gyvenimas Lietuvoje

IŠLEISTAS LIET. KALBOS GRAMATIKOS I TOMAS

Vilniuje pasirodė mokslinė Lietuvių kalbos gramatika, I tomas, apimąs fonetiką ir morfologiją. Šį tomą parašė šeši autoriai: K. Ulvydas, A. Valeckienė, V. Vaitkevičiūtė (jie visi Mokslų akademijos bendradarbiai) ir universiteto docentai: A. Laigonaitė, V. Urbutis ir V. Mažiulis. Knygą redagavo K. Ulvydas. Pirmasis tomas apima daugiau kaip 700 psl. Knygoje yra didelis fonetikos skyrius, o didžioji knygos dalis skirta morfologijai. (E)

KOMP. A. RAČIŪNUI 60 M. AMŽ.

Rugsėjo 4 d. Lietuvoje gyvenąs kompozitorius Antanas Račiūnas paminėjo 60-sias gimimo metines. Muzikas gimęs 1905 m. Užliaušių km., Ramygalos valsč., Panevėžio apskr. Mokėsi Ramygaloje, Panevėžy ir Kaune. 1933 m. Kaune baigė konservatorijos pirmąją kompozitorių laidą. 1936 — 39 m., gavęs švietimo ministerijos stipendiją, gilino kompozicijos studijas Paryžiuje. Nuo 1939 m. A. Račiūnas pradėjo dėstyti Kauno, vėliau Vilniaus konservatorijoje.

Kompozitoriaus kūryba plati ir įvairi. A. Račiūnas sukūręs keturias operas: pasaką — misteriją "Tris talismanus" (1934 m., Kaune pastatyta 1936 m.), "Gintaro krantą" (1940 m., nepastatyta), "Marytę" (1953), "Saulės miestą" (1964 m.), kelias simfonijas, oratorijas (naujausioji — "Metai", pagal K. Donelaitį), be to, jis yra parašęs dainų solo ir chorui, originalių ir harmonizuotų liaudies dainų melodijų. Pažymėtina, kad pokario metais A. Račiūnas perėmė iš savo buvusio mokytojo prof. J. Gruodžio vadovavimą kompozicijos klasei. A. Račiūno mokiniai, spėję pasireikšti kompozicijoje: E. Balsys, V. Baumilas, J. Gaižauskas, V. Klova, V. Paltanavičius ir kiti. (E)

KETVIRTAS CUKRAUS FABRIKAS LIETUVOJE

Ateinančiais metais Kėdainiuose numatoma statyti ketvirtąjį cukraus fabriką. Lietuvoje veikią Marijampolės, Panevėžio bei Pavenčių fabrikai vos spėją perdirbti jiems pristatomą medžiagą. Lietuvoje vis daugiau išauginama cukrinių runkelių, be to, nemaža cukraus pusfabrikačių gaunama iš Kubos. Ketvirtojo cukraus fabriko projektus paruošė Maskvos projektavimo instituto specialistai. Fabrikas užimsiąs 35 ha. (E)

Lietuviai pasaulyje

LIETUVOS TRISPALVĖ NEW YORKO PASAULINĖJE MUGĖJE

Rugsėjo 5 d. New Yorko Pasaulinėje Mugėje įvyko Pabaltijo Valstybių Diena. Ta proga kalbėjęs Lietuvos Atstovas J. Kajeckas pažymėjo:

Okupanto šventvagiška ranka nuplėšė Lietuvos trispalvę nuo Gedimino kalno ir visų Lietuvos pastatų. Lietuvių išeivių meilė Tėvynei ją šioje parodoje garbingai iškėlė. Mūsiškė trispalvė tebeplevėsuoja Laisvės Statulos kaimynystėj ir draugingų Estijos ir Latvijos valstybių vėliavų draugystėje. Ji spindi laisvės dienų grožiu, kūjo ir piautuvo vergovės ženklais nesudarkyta...

Ši diena taip pat Pabaltijo solidarumo Diena. Tai Estijos, Latvijos ir Lietuvos laisvės dienų vienybės ir bendrų džiaugsmų prisiminimų diena. Ji taip pat Pabaltijo tautų bendros nelaimės, bendro ryžto, bendrų vilčių ir laisvės ilgesio Diena.

LIETUVIO GYDYTOJO ST. BABELIO IŠRADIMAS

"Arg. Liet. Balsas" pranešė apie dr. Stasio Babelio išradimą. Rugsėjo 2 d. apie dr. Babelio išradimą paskelbė Buenos Aires Radio Belgrano. Pagal spaudos žinias, lietuvis, priėmęs Argentinos pilietybę, dr. St. Babelis, sukryžiavęs Pampos kalnų bites su itališkomis, tų bičių įgylimais išgydo leukemiją (kraujo vėžį). Esą, tuo išradimu susidomėjo viso pasaulio mokslininkai. Informuojama, kad dr. St. Babelis — pokarinis ateivis, iš Lietuvos atvykęs su žmona ir dviem vaikais. Argentinoje gavo gydytojo teises provincijoje. Jo tėvas dr. Antanas Babelis yra ligoninės direktorium La Maruja mieste, Pampos provincijoje. (E)

LIETUVAITĖ Į GROŽIO KARALIENES

Per paskutiniuosius Pasaulio Grožio Karalienės rinkimus, Argentinos atstovei staiga susirgus, ją turėjo skubiai pavaduoti pirmoji princesė lietuvaitė Nelida Jukna (Juknaitė). Ji per Argentinos Grožio Karalienės rinkimus teturėjo tik vieno balso skirtumą Karalienės vardui gauti. Tai įvyko taip skubotai, kad kol ji sutvarkė savo dokumentus išvykti į JAV-bes, pavėlavo į pirmąją atranką ir toliau jai nebeteko dalyvauti konkurse. Tačiau, privačia teisėjų nuomone, ji turėjusi visas kvalifikacijas patekti į finalisčių tarpą. N. Juknaitė yra mokytoja, universitete studijuoja vaikų psichologiją. (E)

Mirus mano gerai bičiulei

prof. Dr. ŠLEŽEVIČIENEI

Lietuvoje, jos dukrai D. Adomėnienei ir šeimai reiškiu nuoširdžią užuojautą.

J. Linartienė

Giliai liūdėdami pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad rugsėjo 15 d. 6.15 val. užmigo Viešpatyje brangioji mano gyvenimo draugė — žmona

JUSTINA KVIECINSKIENĖ — LAUKINEITYTĖ,

gim. 1909 m. Slučkuose, Kretingos par.

Mirė šešerių metų ligos iškamuota savo namuose Corindoje, Brisbanėje, šv. Sakramentais aprūpinta ir palaidota 1965 m. rugsėjo 17 d. Toowoong R. k. kapinėse, išlydėta iš Corindos šv. Juozapo bažnyčios.

Nuliūdę

Vyras Povilas, sūnus Povilas, dukterys Adelė, Regina ir marti Irena

JUSTINAI KVIECINSKIENEI

mirus, jos vyrą Povilą, dukras Adelę ir Reginą, sūnų Povilą bei marčią Ireną nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime

Barzdžiai, Kranai, Kudžiai ir Sagačiai

Buv. ALB Brisbanės Apyl. Vald. Pirmininką, "Mūsų Pastogės" korespondentą Povilą Kviecinską, dukras, sūnų ir marčią, žmonai ir motinai —

JUSTINAI KVIECINSKIENEI

mirus, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

ALB Brisbanės Apyl. Valdyba

Brangiai žmonai ir motinai

JUSTINAI KVIECINSKIENEI

mirus, liūdinčius jos vyrą Povilą, skautą vytį brolį Povilą su žmoną Ireną ir seseris skautes Adelę ir Reginą nuoširdžiai užjaučiame

L.S.S. Ventos Vietininkija

Mielą savo bendradarbį Povilą Kviecinską ir šeimą, mirus jo žmonai

JUSTINAI KVIECINSKIENEI,

liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Mūsų Pastogės Redakcija

PAVERGTŲJŲ SAVAITĖ SYDNĖJUJE

Spalio 24 — 30 d.d. Sydnejuje organizuojama Pavergtųjų Savaitė. Daugeliu atvejų buvo kreiptasi į Australijos Federalinę, vyriausybę, kad tokia savaitė būtų oficialiai paskelbta Jungtinių Amerikos Valstybių pavyzdžiu, tačiau iki šiol gauti neigiami atsakymai. Nežiūrint to, Sydnejuje ateivių iš pavergtų Sov. Rusijos kraštų atstovai, susitarę su australų antikomunistinėm organizacijom pasiryžo tokią Pavergtųjų Savaitę pravesti Sydnejuje savo iniciatyva. Sudarytas tam specialus komitetas ir numatoma spalio 24 — 30 dienomis pravesti kultūrinius ir politinius parengimus norint atkreipti dėmesį, kad pasaulyje yra dar kenčiančių priespaudą tautų ir kad tautoms vergiją kaip tik neša komunizmas.

Pavergtųjų Tautų savaitė prasidės sekmadienį pamaldomis, kurios bus laikomos beveik visose Sydnejaus bažnyčiose meldžiantis, kad pavergtos tautos būtų išlaisvintos ir drauge ta proga bus sakomi atitinkami pamokslai. Tą pačią dieną po pietų (3 val., vieta bus paskelbta vėliau) bus tos savaitės iškilmingas atidarymas, kur pakviesti kalbėtojais žymūs australų politikai ir autoritetai. Kitomis savaitės dienomis tai vienur tai kitur vyks įvairūs kultūriniai parengimai, kaip dailės parodos, koncertai ir t.t. Ta pačia proga paskutinę pavergtųjų tautų savaitės dieną (spalio 30, šeštadienį) Sydney Town Hall įvyks didžiulis pabaltiečių koncertas.

Apie visus numatytus parengimus vėliau bus paskelbta smulkiau. Tuo tarpu tik primename, kad tokia savaitė pradedama Australijoje ir tuo norima atkreipti vietos gyventojų dėmesį apie komunizmo grėsmę. Galimas dalykas, kad po šio bandymo tokios pavergtųjų savaitės bus rengiamos ir kituose Australijos miestuose, o gal kartosis kasmet tuo pačiu laiku visoje Australijoje. Reikia tikėtis, kad šios pastangos duos gražių rezultatų.

Ta pačia proga lietuviai kviečiami sekti pranešimus ir tos savaitės parengimus gausiai lankyti. Jau susitarta su televizijos ir radijo stotimis, kad tai savaitei būtų skiriama speciali programa.

LIETUVĖ MOKSLININKĖ — VIENA ISTORIJOS RINKTINĖS AUTORIŲ

V. Vokietijos Fischerio leidykla leidžia iliustruotą pasaulio istoriją. Jos numatyta išleisti 34 kišeninio formato knygos. Vienu iš daugelio autorių (jie visų pasaulio kontinentų) yra dr. M. Gimbutienė, šiuo metu profesorė Los Angeles universitete, Kalifornijoje. (E)

PRIVERČIAMOJO DARBO STOVYKLOS LIETUVOJE

Londono lenkų savaitraštis "Wiadomosci" mėnesiniame priede "Na Antenie" (rugpj. 29 d. laidoje) paskelbta apie Lietuvoje veikiančias kelias priverčiamojo darbo stovyklas. Esą, dar ir šiandien Lietuvoje MVD priežiūroje veikia tokios stovyklos: 1. Kupiškyje — čia dirba daug lenkų, 1955 m. išvežtų iš Pinsko, Luniniec ir kt. vietovių, kuriose pradėta organizuoti karinio pobūdžio įrengimus. 2. Kita stovykla esanti Kudliga vietovėje, netoli Latvijos sienos. Apie ją neturima tikslesnių žinių. Žinoma tiek, kad šioje stovykloje taip pat esama lenkų, 1947 m. vežtų iš Vologdos į Lenkiją ir kažin kodėl pakeliui sulaikytų. 3. Stovykla Darbėnuose — Palangoje, 15 km. atstu nuo Baltijos jūros. Čia dirba 1.500 asmenų, daugiausia rusų. Nežinoma, kokie darbai vykdomi toje stovykloje.

Nurodyta, kad 20 km. atstu nuo Daugpilio, Latvijoje, esančioje stovykloje dirba 2.800 žmonių — tai daugiausia vengrai, rumunai ir albanai, anksčiau buvę išvežti į Sovietijos gilumą. Jie dirba melioravimo darbuose, kai kurie lentpiūvėse, cemento ir kt. įmonėse. Visų stovyklų įnamių — tautybių mišrainė liudija sovietinę gyventojų perkilnojimo politiką: žmonės patenka į stovyklas, kurios kuriamos visoje Sovietams priklausančioje ar jų pagrobtoje teritorijoje. (E)

"NIDOS" DARBAI IR PLANAI

Londoniškis Nidos Knygų Klubas yra jau atiđavęs rišyklon ir netrukus pradės siuntinėti savo nariams didžiulį Jurgio Gliaudos romaną AGONIJĄ. Rašytojas čia vaizduoja paskutines nepriklausomos Lietuvos dienas, pradedant sovietų ultimatumais ir baigiant paleckinės vyriausybės sudarymu. Romane iškyla prieš skaitytoją ir đaug ligi šiol nežinomų dalykų, o pats priminimas anų metų duos progos skaitytojams atsišviežinti ir prisiminti, kas ir kaip įvyko.

Ta proga verta pasakyti, ką gi daugiau žada duoti Nidos Knygų Klubas ir ką jis daro.

Ligi šiol skaitytojai jau yra gavę 3 tomus kanauninko Mykolo Vaitkaus atsiminimų. Laukia nešamas į spaustuvę ketvirtasis tomas PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, kuris baigiamas pirmuoju pasauliniu karu. Kanauninkas dabar vėl rašo atsiminimus apie nepriklausomybės laikus — NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖ. Tų nepriklausomybinių atsiminimų, tur būt, susidarys dar ne vienas tomas, ir reikia tikėtis, kad jie bus patys įdomiausi skaitytojui ir labiausiai pravartūs mūsų literatūros istorijai, nes juose susitiksime su daugeliu žymių savo literatūros apskritai rašto ir visuomenės ar valstybinio gyvenimo žmonių.

Leidyklos žinioje dar yra jos pasiimtieji išleisti taip pat iš đalies ar ištisai atsiminimais remantis parašyteji darbai: Bronio Railos LAUMIŲ JUOSTA, Juozo Švaisto DANGUS DEBESYJE, Jono Miškinio apie Dzūkiją ir Jono Strumskio apie savo neramų gyvenimą. Pažadėjęs tokią knygą yra ir mūsų teatro veteranas teatrologas Stasys Pilka apie teatro ir literatūros žymiuosius žmones. Poetas Jonas Aistis yra pažadėjęs visada skaitytojui įdomių savo straipsnių rinktinę.

Leidykla yra gavusi Antano Tulio novelių rinkinį INICIALAI PO TILTU ir Juozo Tininio NUSKANDINTAS ŽIEDAS. Su Antanu Vaičiulaičiu sutarta išleisti nauja laida jo MŪSŲ MAŽĄJĄ SESERĮ ir tariamasi dėl naujo novelių rinkinio ir dėl legendų knygos. Laukiama įdomaus romano iš Petro Tarulio. Alė Rūta yra pažadėjusi romaną ir novelių rinkinį, Jurgis Gliauda — romaną AUKURAI STABAMS ir novelių rinkinį. Su Jonu Žmuidzinu tariamasi dėl novelių rinkinio. Beletristikos knygą yra pažadėjęs Aloyzas Baronas. Seniai laukia eilės K. Barėno novelių rinkinys, kuris netrukus žada būti papildytas romano bandymu. Savo novelių rinktinę žadėjo duoti Vytautas Alantas.

Metų sąvartoje išleidžiamas literatūros metraštis ANTROJI PRADALGĖ, kuriame, šalia jau žinomųjų, pasireikš su savo kūryba keletas naujų talentų.

Su Europos Lietuvių Studijų Savaitės vadovais apsvarstyta ir sutarta leisti atskirta knyga šiemetines paskaitas. Jas leisti skatina mintis, kad Nidos Knygų Klubo prenumeratoriai yra inteligentiški žmonės ir nesitenkina vien beletristika ar atsiminimais: jie domisi dar ir politika, filosofija, literatūra, istorija. Šitą jų domėjimąsi iš dalies galės patenkinti toksai paskaitų rinkinys. O savo ruožtu tokia knyga būtų indėlis į mūsų mokslinę literatūrą.

Dar toliau eiđamas, Nidos Knygų Klubas yra pasižadėjęs išleisti bent trejetą tomų prof. Dr. Jono Griniaus kritikos straipsnių ir literatūrinių studijų. Manoma, kad ir tą pasiryžimą skaitytojai palaikys būtinu. Be to, norima patenkinti ir kitą, jau pačių skaitytojų keliamą pageidavimą — išleisti Lietuvos istorijos darbų.

Išleidęs Maironio JAUNĄJĄ LIETUVĄ ir Šatrijos Raganos VIKTUTĘ, Nidos Knygų Klubas būtų linkęs paleisti į žmones ir daugiau lietuviškų klasikų, jei tik apyléčiai leidyklos tempai įgalintų. Buvo svarstoma pakartoti Vaižganto PRAGIEDRULIUS, V. Pietario ALGIMANTĄ ir kt.

Jau metęsis į kelis nuotykius (leisdamas RINKTINĘ, kalendorius, o dabar literatūros metraščius), Nidos Knygų Klubas ryžtasi dar vienam naujam. Dalis jo skaitytojų, pavyzdžiui, nelinkusi į poezijos ar đramos veikalus. Tačiau tokie darbai irgi turi būti leidžiami. Dėl to Nidos Knygų Klubo finansinius reikalus tvarkančios Lietuvių Namų Akc. Bendrovės vadovybė pritarė minčiai, kad, šalia įprastinių, visiems nariams skiriamų dalykų, đar būtų išleidžiama šiek tiek ir vadinamųjų "neapsimokančių" leidinių. Jie būtų đuodami nariams kaip nemokamas priedas, arba leidžiami mažu tiražu ir parđavinėjami tiems, kurie jų nori. Keletas darbų šitai nekomerciškai serijai jau laukia eilės.

Dabar, be kita ko, skubiai spausdinamas sieninis kasdien nuplėšiamas kalendorius 1966 metams, vienintėlis toks laisvajame lietuviškame pasaulyje ir įsigijęs jau populiarumo (tie, kurie jį gauna, jau susigyveno su juo).

Nidos Knygų Klubo adresas: 1 Ladbroke Gardens, London, W.11, Great Britain.

NEWCASTELIO APYLINKĖS LIETUVIŲ BIULETENIS

Nr. 17-22, 1965 m. rugsėjo mėn. Rotatorinis leidinys, švarus, rūpestingas darbas. Turiny straipsniai, poezija, informacija.

— Leiskite man susitikti su Sydnejaus meno garsenybėmis, — kalbėjo viešnia iš Melbourno p. V. Kybartienė Mūsų Pastogės Spaudos Baliuje.

Nuotraukoje scena iš M.P. Spaudos Baliaus žiūrint iš kairės: dail. Eva Kubbos, dail. Henrikas Šalkauskas, V. Kybartienė ir dail. Leonas Urbonas.

Henrikas Radauskas

P A S A K A

Pro dūmus traukinio, pro vielas telefono,
Pro užrakintas geležines duris,
Pro šaltą žiburį, beprotiškai geltoną,
Pro karštą ašarą, kuri tuojau nukris,

Pro gervių virtinę, kuri į šiaurę lekia,
Pro gnomų požemiuose suneštus turtus —
Atskrenda Pasaka, atogrąžų karšta plaštakė,
Ir mirga margas spindulių lietus.

Septynias mylias žengia vaiko koja,
Našlaitės neliečia vilkai pikti.
O Eglės broliai dalgiais sukapoja
Jos vyrą Žaltį jūros pakrašty.

Voras su trupiniu į dangų kelias.
Kalba akmuo ir medis nebylys.
Ir ieško laimės ant aklos kumelės
Per visą žemę jodamas kvailys.

— — — — — — — — — —

Pasaulis juokiasi paspendęs savo tinklą
Ant žemės vieškelių, takelių ir takų.
Klausau, ką Pasaka man gieda kaip lakštingala,
Pasauliui netikiu, o Pasaka tikiu.

"DAINOS" CHORO IŠVYKA

Malonu paskelbti faktą, kad metų pabaigoje Sydnejaus "Dainos" choras numato savo išvyką į Brisbanę ir ten gruodžio 28 numato koncertuoti vietos lietuviams. Faktas tikrai yra labai svarbus, atsimenant, kad Sydnejų nuo Brisbanės skiria 600 mylių tarpas ir visa tokia išvyka susijusi su didelėm išlaidom ir su paties choro milžinišku pasiaukojimu. Atsimenant, kad numatytoji išvyka įvyks kaip tik kalėdiniu laikotarpiu, kada beveik visa Australija atostogauja, tad ir visi choristai atsisako savo suplanuotų atostogų ir vyksta į Brisbanę, kad ten savo daina ir apsilankymu sustiprintų, paguostų ir tautiniai atgaivintų ten gyvenančius tautiečius, kurių daugumas nuo atvykimo į Australiją dienos negirdėjo galingai skambančios lietuviškos dainos.

Didesnėse lietuvių kolonijose, kur yra vietiniai chorai, gal ši žinia įspūdžio tautiečiams ir nepadaro, nes choro dainos jiems yra beveik kasdieninė duona: jie girdi savo chorą ne tik metiniuose koncertuose, bet beveik kiekvieną sekmadienį bažnyčiose pamaldų metu, kiekvienos šventės ar minėjimų progomis. Tuo tarpu tokioje Brisbanėje reikalai kiek liūdnesni. Tiesa, jie stengiasi ir viską daro kiek išgalėdami, bet vistiek pagal turimas pajėgas jie negali pasiekti to, ką mes didžiosiose kolonijose turime. O jie vis tik yra mūsų broliai lietuviai, kuriems šitoks dvasinis penas yra gal dar svarbesnis negu kur kitur.

KOMUNISTAI MOKYTOJŲ SĄJUNGOJ

N. S. W. liberalų valdžia susirūpinusi, kad šios valstijos mokytojų sąjungos vadovybėje yra infiltruotų komunistų, kurie suka viską norima kryptimi. Kaip "The Australian Liberal" šio mėnesio laidoje pastebi, yra faktų, kad aktyvesnieji mokytojai antikomunistai be priežasties iškeliami į tokias vietas, kur jie negalį turėti įtakos; pačioje mokytojų sąjungos vadovybėje jaučiama tam tikra atranka ir ne visi mokytojai gauną pakvietimus į susitikimus arba net balsavimus. Liberalų partijos vyriausybė žada imtis priemonių išaiškinti ir pastoti kelią, kad profesinė sąjunga nepasidarytų politinė organizacija.

PAPARČIO ŽIEDAS

3 VEIKSMŲ 4 PAVEIKSLŲ LEGENDA

Naudodamasis S. Kymantaitės-Čiurlionienės

poema "GIRIA ŽALIOJI"

scenai pritaikė

PAULIUS RŪTENIS

TREČIAS VEIKSMAS

1 paveikslas

NAKTIS. Senės Vėtros apgriūvę rūmai. Ji sėdi ant sosto, trys nykštukai jai patarnauja. Be akių ji, šiekšniniais gaurais ir didžiuliais sparnais. Papėdėje sosto kuprotas neužauga pabaisa — jos tarnas, Nykštis. Po kurio laiko uždangai pakilus, pasigirsta beldimasis.

VĖTRA: (Piktai) Lėk man, Nykšti, ir tuojau nusuki sprandą tam kas drįsta baladotis!

NYKŠTIS: O jei koks atskrido draugas pagarbos pareikšti žodžio?

VĖTRA: Kilpą verk ant kaklo svečiui ir į vidų veski.

(Vėl pasigirsta beldimasis) Lėk tuojau man. Aš parodysiu ką reiškia taip vėlai man baladotis!

(Nykštis išeina į prieangį)

NYKŠTIS: (Pamatęs Geltonakį) A, tai tu čia, Geltonaki. Ko įsigeidei tu tamsią naktį?

GELTONAKIS: Leisk, broleli dobilėli, karalienę pamatyti. Ji viena mane suprasti gali.

NYKŠTIS: Bet turi man pasakyti kokiu reikalu ją kvaišinti nutaręs. Aš turiu žinoti, broli!

GELTONAKIS: Aš teisybės, kerštо nedorybėms.

NYKŠTIS: Lenki galvą, tuoj įvesiu. (Užneria kilpą ant kaklo ir įveda. Geltonakis puola ant kelių)

VĖTRA: Ko čionai tu atsiradęs? (Duoda ženklą nykštukams išeiti)

GELTONAKIS: (Išsigandęs) Aš teisybės... aš teisybės...

VĖTRA: Tau kokios teisybės reikia?

GELTONAKIS: Tavo teismo, karaliene.

VĖTRA: Teismas, teisės ir teisybės — tai žmogaus dvikojo žaislas.

GELTONAKIS: Aš teisybės... Aš teisybės... Karaliene, tu teisinga, man padėki.

VĖTRA: Aš bausmės ir dūkio riksmas. Aklo kerštо juodas sparnas.

GELTONAKIS: Kerštо, kerštо, karaliene, širdyje tiek prisirinko. Tavo kerštas, karaliene, man gyvybė. Ateitis man! Tavo kerštą aš sapnuoju... Tavo kerštas — mano maistas, duona man, kaip tau jis — duona.

VĖTRA: Ko tu nori, tuoj sakyki!

GELTONAKIS: Kerštas... kerštas... tai bus smūgis.

VĖTRA: Man nedelski vapaliojęs, tuoj sakyki.

GELTONAKIS: Karaliene, išklausyki. Miško burtų jauną sargą meilės burtais paviliojo kaimo bernas šviesiaplaukis. Jie iš tavo šypsos galios.

VĖTRA: Aš žinau, jie visad man skersai kelio stoja.

GELTONAKIS: Vėtra, vėtra, karaliene, imk Miškinį, Kernių, kaimą, — tau dėkingas amžiais busiu.

VĖTRA: Nebus to kaimo, girios! Suvaldysiu aš tuoj pat juos.

GELTONAKIS: Bet manęs tu pagailėki, aš šaukiuos į tavo širdį — man palik tą burtų mergę, Papartėlę, mano meilę, jos vainiką.....

NYKŠTIS: Tavo maldos veltui, broli. Nežinojai tu, kad Vėtra ten, kur pratę žemės žmonės rodyt širdį verda dervą. Jai todėl akių nereikia — akys pirmas širdžiai vairas.

GELTONAKIS: (Puola ant kelių) Pagailėki... Pagailėki...

NYKŠTIS: Tu sukurstei Vėtros kerštą. Tu pažinsi koks jo skonis.

(Vėtra meta į ugnį saują žemių, gestikuliuoja)

GELTONAKIS: Aš maldauju dar jos kartą. Lai smėlju paverčia kaimą, berną ir Miškinį, — o man Papartėlė lieka. Aš tarnausiu Vėtrai visą amžių!

NYKŠTIS: Tu nesiundink Vėtros karalienės. Dink tuojau iš čia. Jau ji metė savo burtus. Tuoj pažinsi josios galią.

GELTONALKIS: Pagailėk mane, broleli, pagailėk mane, švelnusis!

NYKŠTIS: Dink tuojau man, o kitaip aš kilpą veršiu. Tuojau tu man kabėsi.

(Geltonakis išsigandęs išsineria iš kilpos, išeina ir prieangyj sustojęs klausosi. Pamažu pasigirsta vėjas)

VĖTRA: (Skeryčiodamasi šaukia) Viesulai, brangūs broleliai! Viesulai, viesulai! Lėkit dūkit! Žaibai, jaunieji broleliai, audros sesės vėjai broliai! Aš kartu su jumis skrieju. Su manim visi į kovą! Ten žmogus išdrįso juoktis!

(Didžiulė audra, perkūnija, vėjas, žaibai girdėti dar ir uždangai nusileidus)

— Uždanga —

TREČIO VEIKSMO

2 Paveikslas

Didžiulis vėjas, audra. Pradeda švisti. Miglotas rytas. Miškelis smarkiai aplaužytas. Tolumoje matyti sugriuvęs kaimas. Audrai kiek aptilus įbėga Kernius, vos gyvas. Sustojęs klausosi.

ŽMONIŲ BALSAI: Kernius, Kernius kaltas! Vėtrą užvedė ant kaimo. Bet, už ką? Už ką mums keršyt? Ir už ką mums skriaudos tokios? Kernius kaltas! Kernius kaltas!

(Pasirodo Papartė ir Miškinis)

PAPARTĖ: Eikš, brangusis, paskubėki. Girion bėkim pasislėpti.

MIŠKINIS: Vaikai, aš turiu po žemėm saugų rūmą. Mes nuo Vėtros pasislėpsim. Ji dar kartą pasirodys.

KERNIUS: Nesislėpsiu. Kam aš gyvas, jeigu savo gimto lauko aš nuo Vėtros neisiu ginti?

MIŠKINIS: Tu šauki taip neprotingai. Ką prieš Vėtrą gali bernas?

KERNIUS: Aš nebėgsiu. Mirt geriau man.

MIŠKINIS: Vėtra eis per žalią girią, išguldys daug šimtamečių. Reikia bėgti iš jos tako.

KERNIUS: Aš nebėgsiu. Jūs palikite mane ramybėj.

MIŠKINIS: Gal manaisi deivės meilė tave milžinu padarė? Tas žinojimo vainikas kur tau mergė dovanojo gal ir būtų ką galėjęs. Bet kur jis? Palikai tu girios žinią, kai Papartę mylavai. Tuščiomis rankomis ne ką įveiksi, mielas vaike.

(Pasigirsta perkūnija, audra)

Nieks neįstengs sutramdyt Vėtros. Žeme, akmenis ji plėšia ir į dangų glėbiais svaido. Pamatysi kaip tas kerštas kerštą ryja ir prakeiktas prakeiktąjam galą daro.

(Audra aptilsta, girdėti vėjo ūžimas. Pasigirsta balsai. Miškinis ir Papartė išeina).

SESERS BALSAS: Kur slypi, broleli, baltas dobilėli? Kur kauleliai tavo pelkėje gal pūva? Gal esi kur gyvas, tik skaudžioj nelaisvėj laumių surakintas? ...Atsiliepk, broleli, diemedi žaliasis... Per sapnus paguosk motulę — prarajon ji žiūri..

KERNIUS: (Puola ant kelių) Pokliau, galingas dievaiti, apsaugok mane, motinėlę ir sesę nuo kerštо. Suklydau, dievaiti, per vėlai aš grįžti sugalvojau. Leisk už klaidas man krauju atmokėti!

MIŠKINIS: (Įėjęs) Eikš, sūnau, girios mums padės raudoti. Aklas kerštas eina. Eina jis pro tavo šalį. Tavo brolių aklas kerštas pražudys tave.

(Staigus perkūno smūgis. Įbėga Papartė ir leisgyvė krenta žemėn)

MIŠKINIS: Kas tau dukrele? Kas tau, širdelę? Radastelės tu paveiksle, mano skausmų tu paguoda!

PAPARTĖ: (Vos ištardama) Viesulai mane sukaustė, surakino ir girinę širdį pavertė stabu. Tėvužėli mielas. Kerniau brangus, paskutinį jums tariu sudie. (miršta)

MIŠKINIS: Mirė burtų žiedo sargė. Lemta jai ilgai miegoti. Nežydės ilga papartis.

(Pasirodo trys laumės)

AUKLĖ: Nujautė mano širdis. (Glosto mirusią Papartę). Girią gėdulas užklojo. Verkia girios. Rauda skaudžiai. O skaudžiausios raudos sklinda dėl Papartės — savo sielos girios raudo. Ak, kaip veriamai šiandiena, kaip siaubingai eglės ošia — lyg anuomet, kai tos sūrios jūros bangos, kruvina puta putotos, amžiams degė. Žilvinėli! Papartėle,Papartėle, lemta tau ilgai miegoti. Nežydės ilgai papartis.

(Įeina keturi miškinukai, paima Papartę ir iškilmingai neša, ją lydi Miškinis, laumės, Kernius paeina kelis žingsnius, bet grįšta ir nubėga kaimo link. Po valandėlės pasirodo du bernai ir Skiras.)

BERNAS I: Mes visą šilą išbraidžiojom, o jo nei ženklo.

SKIRAS: Jis turi būti čia. Jam kerštо ranka aš ištiesiu, nors myliu jį kaip savo brolį. Jūs bėkite ieškoti, aš lauksiu čia. Jis turi būti ča.

(Bernai išeina)

KERNIUS: (įbėgęs) Skirai, mano jaunų dienų drauge. Tai tu čia. O, kaip gi mano motė, seserėlė? Ar dar gyvos?

(Nukelta į psl. 4)

Atminkite: Melbourno Lietuvių Namų Balius Spalio 16 d.

AITVARAI

LINKSMAS PASAKOJIMAS

Sėdžiu aną vakarą ant gonkų ir krapštinėju dantis po vakarienės. Po svietą dairinėjuos. O svieto visokio praeina, daug ko pamatai. Glaunioj ūlyčioj gyvenu — "trafikas" didelis. Taip man besėdint, na gi, žiūriu, eina Dzidoriukė, sena mano pažįstama, iš mūs kaimo. Dar kaip ir giminė nuo pančio radimo. Tik kaimiete Dzidoriukės tai jau nevadink... pas ponus Kaune yra tarnavus keletą metų. Eina maivydamosi. Mat, nuo to laiko, kai kine matė filmą su Isadora Duncan, dar kaimynų gimnazistė pasakiusi, kad ne tik jų vardai, bet ir ji pati baisiai panaši į tą šokėją, tai nebemoka žmoniškai vaikščiot. Vis kraipos, vis maivos. Čeverykų kulnys kaip akečkuliai. Sukinėja senas kojas, net į kuprikę palinko. Eina galvą iškėlus, lyg varnas skaičiuodama.

— "Sveika, — sakau. — Kur taip vaikštai nosį užvertus, kad nė kaimyno nematai? Ar debesis rankioji, lietų gal darysi?

— Sveikas gi, susiede. Ne, ne lietų, — kaip vagiant pagauta sumizgo Dzidoriukė. — Aitvaro žiūriu ar kur nepamatysiu.

— Aitvaro? — nustebau. — Ar Tu pašėlai, Dzidoriuke? Iš razumo gal eini ant senatvės? Iš kur Tau tie aitvarai šioj gadynėj? Kad sputniką kokį, rusišką ar amerikanską... Gal dar žmogiuką vienaausį iš Marso, tai dar... o aitvarą?... Kiba karčiamoj buvai? Sarmatą turėtum, sena jau merga. Va kad ir mano anūkai; nei Tu jiems apie Sigutę su pamote ragana, nei apie karalaitį, pasivertusį varle, jau nebepasakysi. Jiems tik supermanai visokie, fantomai. Tik pats mažasis dar apie Donaldaką skaito. Bytnikų tai Bransvikas pilnas, o aitvarai liko Lietuvoj. Ar tik ne į Rojalparką reiks Tave gabenti ko gero dar...

— Nesakyk man, susiede, žinau — nutraukia man kalbą Dzidoriukė. — Visaip permislyjau. Ale dabar tikrai įsitikinau, kad yra. Nagi Jonienė turi. Bladziuku vadina ir į žmogų panašus, nė neatskirtum.

— Liubovniką turi, o ne aitvarą. — sakau.

— Aitvarą. Manęs neapgaus, — net rėkia Dzidoriukė. — Liubovniką Jonas išvytų. Ne toks jau durnas. Ir aš ne vakar gimus esu. Žinau. Ne viena Jonienė. Štai Mykolo žmona ir uošvienė abi po vieną turi. Vienos jagaslavu, kitos ungaru vadinamas. Yra dar itališkų ir kitokių. Tai vis aitvarai — geradariai. Naudą neša... Anadien sutinku Juozo, to kur perskelta nosia, vaikus. Aiskrimą valgo, pinigais skambina. Sako: pas mus maltėzas yra, daug duoda pinigų. Juokias vaikai, aiskrimą dideliais kąsniais ryja, dar gali susirgt, — dėsto net sušilus Dzidoriukė.

— Jau Tu gal pavydi? — sakau.

— Nepavydžiu, ne, — rėkia ji man. — Tik kad nėra lygybės sviete. Vyrai gerai uždirba, pačios dirba. Namus turi ir karais važinėja. Kam to aitvaro bereiktų. Tai vis lokomstva žmogaus, vis negana. O aš va Danlope baigiu į kuprą sulinkti. Manai, kad man nebūtų gerai toks aitvarėlis...

— Žiūrėk, Dzidoriuke, — sakau matydamas, kad su durnu du turgu. — jeigu būtų aitvarai, tai nebūtų panašūs į žmones. Pati atsimeni, kad namie pasakodavo, jog tai katino kokio raudono, tai žalčio pavidale būdavo. Nakčia atlėkdavo ir grūdus ar auksinukus į aruodus ar geldas spiaudydavo. Kur Tu matei, kad aitvarui dar krikščioniška vardą duotų? Tegu Latvijoj ar Gudijoj juos pirkdavo, bet dėlto nei latviais, nei gudais jų nevadino.

— Tai dėlto, kad dabar tie Kampertamperio laikai — nė už ką nenusileidžia man Dzidoriukė. — O ar atsimeni, seniau net ir velnias vis ponaičiuku pasivertęs vaikščiojo. Vokietuku tokiu su kepalušėliu. Tik iš ožio kanopos ir iš nosies be skylučių galėjai pažinti. O šitie jagaslavai ir maltėzai neturi nei kanopos nei jų nosis kitokia. Kaip žmogus ir gana. Tik, sako, nakčia kaip žarijos žaruoja. Dėlto ir žinau, kad jie aitvarai. Matai čia ir kraštas kitoks.

— Užtvirtino man Dzidoriukė, kaip kirviu nukirto ir vėl ėmė dairytis padebesiais.

— Tai ko Tu po dangų dairais? — dar klausiu.

— O gi, kad kiti soseriais pasivertę laksto. Užlekia toks soseris ant kamino ir išlenda iš fajerpleiso aitvaras, kaip žmogus. Gali tuoj už įnamį laikyt, neis kitur. Mano gaspadorius įdėjo gazinį, tai nebėra išėjimo. Va Petrienė rado prie durų stovint. Būk prašėsi prieglobsties. Dar sakyt nenorėjo. Žmogus ant bordo, pasakoja man. O iš ko ji tas siberskas lapes be uodegų perka ir šiubas iš taišilko. Petras kasdien geria ir, sako, ne alų, o auksinį vandenį. Kaip manai? Pati ir dirbt nustojo. Jau tokie borderiai... man nepasakysi. Nėra lygybės sviete, ne. Kam gerai, tam ir aitvaras neša. Ūkius perka su aitvaro pagelba. O man nieko. Pati viena esu, nei vyro, nei vaikų. Užlaikyčiau gražiai aitvarėlį, kad tik kokį pasigavus.

Ir nuėjo nė sudiev nepasakius. Gal soserį pamatė.

Kad ją kur biesas, tą Dzidoriukę. Suglūmijo mane visai. O gi, kad ir mano senoji. Kaip mažiukė ištekėjo, liko tuščias kambarys. Išnuomavo tokiam armėniukui. Tik Dzidoriukė nieko apie armėnus neminavojo. Kanopos nematyt. Dėl visako reiks pasaugot nakčia, kai pareis iš šifto. Ar nežaižaruoja ugnia nelabasis. Senoji mitina, prižiūri kaip sūnų. O ką gali žinot?...

Kažin Albanijos kunigaikščio karčiama skersai ūlyčios auksinio vandenėlio ar prilaiko?... Einu Molės šinkorkos paklaust.

Rapolas

1000 Kalėdinių Siuntinių be uždarbio

Atsidėkodama už didžiulę paramą, kurios iš savo klientų susilaukė per pastaruosius DEVYNERIUS METUS, LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS VADOVYBĖ vėl nusprendė atiduoti savo klientams 1000 SIUNTINIŲ UŽDARBĮ. Nepaisydama tai, kad sovietinės įstaigos pastarosiomis savaitėmis pakėlė muitus, mes siūlome SAVO KALĖDINIUS SIUNTINIUS BE UŽDARBIO *SENOMIS KAINOMIS*. Šiais metais irgi parinktos siuntiniams specialiai Anglijoje gamintos medžiagos.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 1, kurį sudaro:

1) 4 jardai dvigubo pločio afgalino moteriškam kostiumui arba suknelei ir sijonui, rojal, žalios ar vyno spalvos.
2) 3 jardai balto poplino bliuzėms, marškiniams, apatiniams ir kt.
3) 1 didelė spalvota šilkinė skarelė.
4) 1 pora moteriškų ar vyriškų kojinių.

Normali šio siuntinio kaina KITUR būtų $50.
MŪSŲ KALĖDINĖ KAINA BE UŽDARBIO YRA TIK J.A.V. $29.00, Kanados $31.25, sterlingais £10.5.6 įskaitant visus mokesčius.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 2
(dvigubas siuntinys Nr. 1), kurį sudaro:

1) 8 jardai dvigubo pločio afgalino 2 moteriškiems kostiumams arba 2 suknelėms ir sijonams rojal, žalios ar vyno spalvos.
2) 6 jardai balto poplino bliuzėms, marškiniams, apatiniams ir kt.
3) 2 didelės spalvotos šilkinės skarelės.
4) 2 poros moteriškų ar vyriškų kojinių.

MŪSŲ KALĖDINĖ KAINA BE UŽDARBIO YRA TIK J.A.V. $49.00, Kanados $52.90, sterlingais £17.6.0 įskaitant visus mokesčius. Taigi dar papildomai sutaupoma J.A.V. $9.00, Kanados $9.72, sterlingais £3.3.9.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 3, kurį sudaro:

1) 3¼ jardų gabardino ar flanelės vyriškam ar moteriškam kostiumui tamsiai mėlynos, pilkos ar rudos spalvos.
2) 3 jardai paltinės medžiagos vyriškam ar moteriškam ar 2 vaikiškiems paltams tamsiai mėlynos, mėlynos, kupranugario, pilkos ar rudos spalvos.
3) 4 jardai plaunamo aksomo moteriškam kostiumui arba suknelei ir sijonui vyšninės, rojal, žalios ar rudos spalvos.
4) 4 jardai dvigubo pločio dirbtinio šilko pamušalui, bliuzėms, suknelėms ir kt. juodos, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos spalvos.
5) 3 jardai balto poplino bliuzėms, marškiniams, apatiniams ir kt.

Normali šio siuntinio kaina KITUR būtų $95.00.
MŪSŲ KALĖDINĖ KAINA BE UŽDARBIO YRA TIK J.A.V. $55.00, Kanados $59.40, sterlingais £19.9.6 įskaitant visus mokesčius.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 4, kurį sudaro:

1) 6½ jardų gabardino ar flanelės 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams tamsiai mėlynos, pilkos ar rudos spalvos.
2) 8 jardai afgalino 2 moteriškiems kostiumams arba 2 suknelėms ir 2 sijonams rojal, žalios ar vyno spalvos.
3) 8 jardai plaunamo aksomo 2 moteriškiems kostiumams arba 2 suknelėms ir 2 sijonams vyšninės, rojal, žalios ar rudos spalvos.
4) 4 jardai dvigubo pločio dirbtinio šilko pamušalui, bliuzėms ir kt. juodos, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos spalvos.
5) 3 jardai balto poplino bliuzėms, marškiniams, apatiniams ir kt.

Normali šio siuntinio kaina KITUR būtų $140.00.
MŪSŲ KALĖDINĖ KAINA BE UŽDARBIO YRA TIK J.A.V. $75.00, Kanados $81,00, sterlingais £26.11.3, įskaitant visus mokesčius.

Kaip ir visada, KALĖDINIUS SIUNTINIUS BE UŽDARBIO gali užsisakyti bet kas, vis tiek, ar būtų mūsų klientas, ar kitų firmų. Norėdami duoti visiems VIENODAS GALIMYBES, mes nusprendėme APRIBOTI UŽSAKYMUS — TIK PO VIENĄ SIUNTINĮ KIEKVIENAM, O KAD NEBŪTŲ NUSIVYLIMO, UŽSAKYMUS PRAŠOM SIŲSTI TUOJAU.

Priiminėsime po $1.00 ar 10 šil. užstato iš tų, kurie norės sau užsitikrinti KALĖDINĮ SIUNTINĮ BE UŽDARBIO, ir lauksime iš jų galutinio užsakymo iki 10 savaičių.

Jei kas paprašys, mes ORO PAŠTU nemokamai pasiųsime į bet kurį pasaulio kraštą medžiagų pavyzdžius.

Be kita ko, kas gali, prašom rašyti mums anglų kalba.

Mes garantuojame:

1. Kiekvienas siuntinys bus pristatytas gavėjui.
2. Jeigu siuntinys dingtų, gražinsime pinigus arba nemokamai pasiųsime kitą siuntinį.
3. Sumokėsime visus su pasiuntimu susijusius mokesčius, dėl to gavėjui nebereikės nieko primokėti.
4. Visas medžiagas siųsime pagal pavyzdžius.

LITHUANIAN TRADING COMPANY

341 LADBROKE GROVE, LONDON, W.10, ENGLAND.

LINKSMIAU

PAS DAILININKĄ

Klientas į menininką:

— Kaina už tą paveikslą, kuriame atvaizduotas tik vienas medelis, yra perdidelė. Kiek gi jūs pareikalautumėt, jei paveiksle būtų visas miškas?

SOVIETŲ RUSIJOJE

— Mano mergaitei jau trys mėnesiai, — sako viena moteris antrai.

— O mano sūnui dar tik du su puse, ir jis jau sėdi.

Priėjęs kaimynas tyliai paklausė:

— Už ką sėdi?...

VISI VYRAI PANAŠŪS

19 metų Onutė pasakoja tėvui:

— Tėveli, pamatysi, kad mano Baltramiejus tau patiks. Jis yra meilus ir simpatiškas.

Tėvas:

— Ar turi jis pinigų?

Duktė:

— Ach, jūs vyrai... Visi esat vienodi. Visi galvojat tik apie pinigus. Baltramiejus irgi klausinėjo, ar tu turi pinigų...

Padėka

Džiaugdamiesi gražiai praėjusiu Tautos Šventės minėjimu dėkojame visiems tautiečiams jame gausiai dalyvavusiems ir ypač reiškiame gilią padėką padėjusiems tą šventę pravesti: "Dainos" chorui ir jo dirigentui p. K. Kavaliauskui, solistei p. M. Bernotienei ir jos akompaniatorei, jaunajam dainininkui K. Laukaičiui, p. Savickienei už gyvojo paveikslo paruošimą ir to paveikslo dalyviams, p. Kiveriui už pagrojimą, Lidkombo savaitgalio mokyklos vedėjui p .B. Barkui ir mokytojoms už vaikučių paruošimą deklamacijoms, p-lei V. Pužaitei už deklamacijas, p.p. T. ir O.P. Dailydėms už talkininkavimą ir Soc. Globos Mot. Draugijai už paruoštus užkandžius. Gili padėka priklauso ir kun. P. Martuzui už gražias iškilmingas pamaldas ir už tai dienai pritaikintą turiningą pamokslą.

Sydney ir Cabramatta Apylinkių Valdybos

PAPARČIO...

(Atkelta iš psl. 3)

SKIRAS: Gyvų jų jau nėra. Tai tu jas, niekše, pražudei. Įrustinai dievus; nelaimes, vargus mums atnešei. Nevertas žmogumi vadintis. Palikęs tėviškę, namus, aklų jausmų vedinas tu pamiršai mus. Atkeršyti aš kaimo broliams pažadėjau. Išsitraukia durklą). Todėl ir žūki, niekše, išdavęs žmonių gentį!

Kernius sukniumba)

Atleisk man, Pokliau, galingas dievaiti — kitaip pasielgti nemokėjau.

(Įeina nustebę bernai)

KERNIUS:(Vos ištardamas) Jei jis savo motiną, savo brolius, seses, savo tėviškę užmiršo — nebegyvas jis! Lavonas!

(Miršta. Skiras atsiklaupia. Bernai nusiima kepures. Scenoje pasidaro visai tamsu, lieka apšviestas tik Kerniaus veidas. Liūdna muzika. Po valandėlės pasigirsta kanklių garsai, jų fone sodrus, gražus balsas):

Senų dar senovėje pasaka gimus,
Keliavo po gimtąją mano šalelę...
Viršūnėmis eglių žaliųjų ji skrido.
bangų mėlynųjų veide ji mirgėjo,
tai samanėlėse tyliai kuždėjo...
Kur statė ji savo liekną kojelę —
ten dygo papartis,
Kur dėjo savo ji baltą rankelę —
bijūnas pražydo...
Kur ją išgirdo pilkieji paukšteliai —
gražiau sučiulbėjo.
Keliavo per žmones užgimusi girioj
geroji valdovė:
Kuris jos akių ežeruos pasinėrė —
stebuklus regėjo,
Kurį pabučiavo jos lūpos raudonos —
tas tiesą mylėjo.
Kuriam ant krūtinės ašara krito —
žmogaus tas nedalią raudojo,
Kurį užliuliavo — tasai tesapnavo
mėlynės ramybę!
Kurį ji prikėlė — ant ristojo žirgo
į žygį tas lėkė,
Kurį vainikavo — tas galią įgavo
suskaldyti slibinui galvą...
Senų dar senovėje pasaka gimus
keliavo po gimtąją mano šalelę
Ir šiandien keliauja...

Pabaiga

VANDENYNAI

PARUOŠĖ VERUS

Mūsų saulės sistemos stebėtojas iš tolimų erdvių žemę palaikytų vandens planeta. Žemės atmosfera pilna vandens garų, gyvybė palaikoma vandeniu ir beveik trys ketvirčiai žemės paviršiaus yra po vandeniu.

Prieš nesuskaitomus šimtmečius žemė buvo įkaitęs kamuolys, apsuptas dujų. Kai žemė ėmė vėsti, vandens garai krito ant dar įkaitusios žemės ir vėl virsdavo garais. Toks kunkuliavimas truko ilgus šimtmečius, kol žemės pluta sukietėjo ir atvėso. Tas galėjo trukti daugelį tūkstančių metų.

Ataušdama žemė pradėjo trauktis ir jos paviršiaus pluta raukšlėtis. Tos raukšlės sudarė kalnus ir slėnius. Po kiek laiko nepaliaujami lietūs užpildė žemumas. Ilgainiui lietūs išsilijo ir pro debesis galėjo pasižiūrėti į žemę saulutė.

(Bus daugiau)

SPORTAS

Redaguoja: Antanas Laukaitis
38 Cheltenham Rd., Croydon, N.S.W. Tel.: UJ 4898

"KOVO" RŪPESČIAI

Rugsėjo 19 Bankstowno lietuvių namuose įvyko Sydnejaus lietuvių sporto klubo Kovo narių ir rėmėjų susirinkimas, kurį sušaukė Kovo valdyba, norėdama aptarti iškilusius klubo sunkumus. Pirmininkas p. H. Meiliūnas, pasveikinęs atvykusius, nušvietė klubo veiklos padėtį, plačiau paaiškindamas paskirų sekcijų veiklą ir su sportiniu darbu susijusius vargus, kurių vienas iš pagrindinių — klubo finansai. Šiuo metu Kovas turi aktyvias šias sekcijas: krepšinio — vyrų, moterų, mergaičių ir berniukų komandos; tinklinio — vyrų komanda; šachmatų — dvi komandos ir stalo teniso — oficialių komandų nėra, bet vyksta aktyvios vyrų ir moterų treniruotės.

Krepšinio komandų treniruotėms nuomoujama dukart savaitėje Newtowno Policijos salė, tinklinio treniruotės vyksta atskiroje salėje, kas metams kainuoja apie 300 svarų. Priskaitant registracijų mokesčius, sviedinius ir kitas būtiniausias išlaidas (neskaitant šių daugumas žaidėjų patys apsimoka dalį kitų išlaidų) klubo pirmininkas pranešė, jog metams būtiniausiai klubui reikia turėti apie 500 svarų pajamų. Iki šiol su labai dideliais vargais ir klubo valdybų narių nepaprastu pasišventimu, ši suma būdavo bent dalinai surenkama vakarų, aukų ir kt. parengimų būdu. Kuo toliau, tuo finansiniai klubo reikalai darosi didesni (išsamus jaunių įjungimas į klubą). Klubo valdyba, matydama šį sunkumą, ir ryžosi sušaukti šį Kovo susirinkimą, į kurį be nuolatinių sportu besisielojančių Sydnejaus lietuvių atsilankė ir Krašto V-bos pirmininkas p. S. Narušis, Lietuvių Klubo pirmininkas p. V. Simniškis, Bankstowno Namų vicepirmininkas p. J. Ramanauskas, "Mūsų Pastogės" redaktorius p. V. Kazokas ir kt.

Po eilės labai gyvų pasisakymų buvo plačiau sustota prie pagrindinių trijų pasiūlymų, būtent: Bankstowno Namų pirmininkui laišku ir vėliau vicepirmininkui žodžiu pasiūlius gale dabartinių namų Bankstowne statyti sporto salę, kuriai žemės užteks, o finansinius ir kitus pagrindinius reikalus apsvarstys valdybos. 2. Lietuvių Klubo pirmininkui paaiškinus, kad klubas Lidcombe, savo antrojoj statymo stadijoj yra numatęs statyti didžiulę salę, kurią galima būtų pritaikinti ir sporto reikalams. 3. Pasiūlymas pačiam Kovui statyti plačios apimties licenzijuotą sporto klubą, kas pradžioje buvo skeptiškai priimta, bet vėliau klubo nariui rėmėjui ir finansiniam Kovo mecenatui p. Mikalauskui pasiūlius visą piniginį finansavimą, šis pasiūlymas sukėlė gyvo susidomėjimo.

Susirinkimui nepriėjus bendros nei vienu pasiūlymu nuomonės, valdyba tapo įgaliota išsamiai susipažinti su kiekvienu patiektu pasiūlymu ir juos visus gerai išnagrinėjus, reikalui esant šaukti vėl visų narių susirinkimą, kuris galėtų priimti vienokį ar kitokį pasiūlymą.

Savo žodyje Krašto V-bos pirmininkas p. S. Narušis siūlė sportininkams neieškoti per toli sau reikalingų patalpų, bet priėmus Bankstowno Namų pasiūlymą statyti salę čia, kas įgalins ir padarys šiuos namus Sydnejaus jaunimo centru.

Matosi, kad jau atėjo tas kulminacinis punktas, kai pats klubas priverstas vienaip ar kitaip keisti visą savo finansų verbavimo padėtį. Jeigu anksčiau ir būdavo daug lengviau padaryti klubui pinigų iš eilinių pasišokimų ir kitų parengimų, tai šiandien, ypatingai Sydnejuje, sportininkams padarius vakarą Bankstown, neatvyksta dalis sydnejiškių ir priešingu atveju, padarius kitur — nesilanko bankstowniškiai. Panašūs ir kiti reikalai baigia visai sužlugdyti anksčiau taip pajėgų sporto klubą Kovą. Nežinodamas smulkmenų, susijusių su visais trimis pasiūlymais, nesiimsiu jų smulkiau nagrinėti, tik jeigu neišeitų stambesni licenzijuoto klubo užsimojimai, aš manyčiau, kol dar pasistatys Lidcombe klubas ir vėliau salė, reikėtų klubui kartu su Bankstowno namais kuo greičiausiai pradėti statyti krepšinio salę Bankstowne, kas, mano nuomone, būtų vienintelis ir greičiausias piniginių reikalų pataisymas Kovui ir visam sportiniam gyvenimui Sydnejuj. Su sportu ir ypatingai krepšiniu turį reikalų žmonės gerai žino, koks yra Sydnejuje salių trūkumas ir kaip sunku jas gauti, todėl pastačius tokią salę Bankstowne (artimiausiose apylinkėse čia visai nėra krepšinio salių) be savų reikalų tikrai labai lengva ją būtų išnuomuoti kitiems krepšinio o gal ir tinklinio klubams, kas atneštų nuolatinių pajamų.

Gal būt aš ir per drąsiai galvočiau, bet manau, jeigu būtų Kovo apsistota prie Bankstowno namų, tai reikalo svarbumui ir nuolatinių pajamų atplaukimui ar nevertėtų Bankstowno Namų tarybai pagalvoti ir tokią salę statyti kartu su būsimuoju dabartinės salės priestatu. Vienas darbas, vieni, nors ir didesni finansai, iš karto atliktų du pagrindinius ir taip svarbius reikalus.

Aš linkiu Kovo valdybai per ilgai nedelsti, bet kuo greičiausiai apsvarsčius visus pasiūlymus, griebtis tiesioginio darbo su viena ar kita puse, kad kuo greičiau mes visi galėtume matyti ar savąją salę, ar savąjį platesnį klubą, ar pagaliau bent kokį pastatą, kas galėtų išrišti taip sunkų klubo piniginį stovį ir atpalaiduotų valdybos narius nuo to jiems patiems ir visuomenei įgrisusio "ubagavimo".

A. L-tis

VANDENS SPORTAS IR PAVOJAI

Kaip geras vairavimas, taip ir saugumas vandenyje pareikalauja gero pasiruošimo ir išdirbtų saugumo taisyklių griežto laikymosi. Bet kas, norįs įsijungti į vandens sportą, pirmiausia turi išmokti plaukti bent tiek, kad išlaikytų Raudonojo Kryžiaus pradedančiųjų plaukiojimo kurso egzaminus. Vėliau, susipažinę su pagrindine plaukiojimo technika, turi lavintis ir įsigyti ištvermės plaukti didesnius atstumus. Kiekvienas vandens sezonas reikalauja vėl tą ištvermę palengva atstatyti į pirmykščią padėtį.

Kad būtų pasiruošęs vandens nelaimėms, kiekvienas turi žinoti, kaip suteikti dirbtiną alsavimą. Pirmosios pagalbos instrukcijos duoda tokius nurodymus. Arba dar geriau būtų, kad bent vienas šeimos narys išeitų tokius kursus.

TĖVŲ BUDRUMAS

Visados sek mažus vaikus, žaidžiančius prie vandens. Gerai būtų, kad vienas suaugęs visada būtų atsakingas prie mažamečių grupės.

Neseniai pastebėta, kad paskęstama, kai perilgai sulaikomas alsavimas giliau pasinėrus ar plaukiant po vandeniu. Todėl vaikai ir suaugę turi būti perspėti nuo per ilgo pasinėrimo. Fiziologiškai štai kas įvyksta. Prieš pasineriant, plaukėjas padaro kelis gilius įkvėpimus, kad į plaučius įtrauktų kuo daugiau deguonies. Kai tas padidina jo deguonies išteklių, tai anglies dvideginio kiekis sistemoje sumažėja. Anglies dvideginio akumuliacija, bet ne deguonies trūkumas, verčia mus alsuoti. Plaukėjas, pasinėręs po vandeniu, išbūna ilgai, nes anglies dvideginio aukštis greit nepakyla, kad sukeltų norą alsuoti, pirm negu deguonis yra išnaudotas. Toks plaukėjas yra pavojuje — gali staiga apalpti. Nebent čia pat būtų kam pagelbėti iškelti jį greit į paviršių, nes kitaip jis nuskęs.

PLAUKYMO TAISYKLĖS

Tokios yra plaukymo saugumo taisyklės bei patarimai. Jie nėra nauji, bet kiekviena nauja karta turi juos žinoti ir išmokti. Patartina juos peržiūrėti ir būti tikriems, kad visa šeima jų prisilaikytų.

1. Niekad neplauk vienas. Tas užtikrins pagalbą, jei nelaimė įvyktų. Tačiau plaukiant poromis didesnius atstumus, ne visada užtenka tokios apsaugos. Mat, jei vienas iš plaukėjų yra išsieikvojęs, tai jo partneris bus taip pat ir negalės reikiamu momentu suteikti pagalbos. Ilgas distancijas plauk išilgai krašto su partneriu arba dar geriau, jei užpakalyje sektų laivelis.

2. Plauk saugioje vietoje. Tokia vieta yra ten, kur pastatyta besimaudantiems sargyba. Tačiau pilnai jais nepasikliauk. Atsimink, kad jie turi sekti taip pat šimtus kitų. Būk tikras, kad aplink yra pakankamai gelbėjimo įrankių: pagalbinis lankas — plūdė, laiveliai, pasiekiami poliai ir t.t. Prieš neriant, būk tikras, kad vanduo yra pakankamai gilus ir, kad ten nėra jokių paslėptų daiktų, kaip senų polių, didelių akmenų ar kitokių griozdų.

3. Būk atsargus. Mažiausiai palauk bent vieną valandą po valgio, prieš einant plaukioti, ir neplauk, jei esi perkaitęs ar pavargęs. Jei artinasi audra, tuoj apleisk vandenį, — nes tai žaibo laidininkas. Tuo atveju, jei atsiduri nelaimėje plaukiant, atsiversk veidu aukštyn ir plūduriuok. Laikyk rankas po vandeniu, lengvai judink kojas aukštyn ir žemyn ir judink savo rankas švelniai apskritimu.

Jei užtinki vandenyje kitą nelaimėje, tai turi žinoti, kokiu būdu gali jam padėti. Daugelis mano, kad geriausiai nelaimingąjį priplaukus ištempti iš vandens. Deja, tai nėra pats geriausias būdas. Nemokąs plaukti niekada neturi rizikuoti savo gyvybe. Net moką plaukti ir tai tik tie, kurie žino, kaip plaukėjas gali kitą ištraukti iš vandens. Visi kiti turi panaudoti gelbėjimo prietaisus: plūdęs, virves, laivelį, meškerę, apsiaustą ar rankšluostį.

PATARIMAS LAIVININKAMS

Prieš 50 ar 25 metus paprastas laivelis su irklais buvo vienintelis malonumas ant vandens. Šiandien daugiausia iš 40 milijonų laivelių yra įtaisyti su motorais. Tai reiškia, kad šeimos tokiuose laiveliuose atsitolina nuo krašto daug toliau ir pakliūna į gilesnius vandenis. Todėl mokėjimas plaukti yra privalomas.

Kiekvienas laivelio savininkas turi žinoti, kaip savo laivą valdyti, keičiantis vėjo sąlygom, potvyniams ir srovėms. Vanduo — tai ne grindinys ir laivelis neturi keturių ratų stabdžių. Niekada neprikrauk savo laivelio. Didelis greitis ir staigūs pasisukimai parodo tik nepribrendusį ir nepatyrusį vairuotoją, kas sudaro pavojų ir žmonėms ir laivui. Kaip gėrimas ir vairavimas, taip ir rūkymas bei kuro pripildymas nesiderina.

Kiekvieną kartą, leidžiantis į kelionę laiveliu, būk tikras, kad turi saugumo priemonių. Svarbiausia turėti gelbėjimo juostas kiekvienam keliautojui ir veikiančias šviesas. Gerai turėti inkarą, ugnies — gaisro gesintuvą, įrankių dėžę, pirmosios pagalbos dėžutę ir benzino atsargos motorui. Patartina turėti atsargoje irklus, tuo atveju, jei burinė valtelė netenka vėjo arba motoriniame laively sugenda motoras. Tuo atveju, jei laivas įklimsta ar apvirsta, Raudonasis Kryžius pataria pasilikti su laivu. Nebent jis yra nešamas link pavojingos vietos, kaip vandenkričio, užtvankų ar vandens įtekėjimo į hidroelektrines stotis. Taip pat, jei vanduo yra labai šaltas ir tuoj nenumatoma greitos pagalbos, tai tada patariama išplaukti į krantą, aišku, užsidėjus gelbėjimo juostą. Jei vienas asmuo iškrinta iš laivo, tuoj numesk jam gelbėjimo juostą. Su motoriniu laiveliu tuoj sustabdyk motorą, kad jo, iškritusio, nenugramzdytum. Jei iškritęs asmuo yra susižeidęs ir pats negali sau padėti, tai tada prisiartink prie jo lyg artintumeis prie kranto mažu greičiu ir pavėjui. Išjunk motorą, kai esi kelių pėdų atstume nuo aukos.

GILUSIS NARDYMAS

Nauja sporto šaka yra gilus pasinėrimas. Šiuo sportu privalo užsiimti tik geri plaukėjai ir fiziniai visiškai sveiki asmenys. Įsigyk reikalingus prietaisus ir išmok jais naudotis. Nerkis tik su partneriu ir žinok gerai vietovę visais laikais. Naudok signalinę vėliavėlę, kad perspėtum valtininkus apie pasinėrimą. Žinok ir skaitykis su savo galimumais. Nerizikuok.

VANDENS PAŠLIŪŽOS

Vandens pašliužos yra taip pat nauja vandens sporto šaka. Ir čia reikia prisilaikyti taisyklių. Visada dėvėk gelbėjimo juostą. Patikrink įtaisus prieš šliaužiant, kad nebūtų laisvų veržlių. Laively turi būti ekstra žmogus, kuris sektų šliaužėją. Pašliūžų vietovė parenkama kiek galima laisvesnė, ir laivo vairuotojas yra atsakingas, kur jis vairuoja. Pagalvok apie plaukėjų, valtininkų ir žuvautojų teises. Laikykis atokiau nuo visų objektų, k. a. dokų, vandens sienų ir laivų (šliaužėjas retai užsigauna atsimušdamas į vandenį, bet žūsta, atsimušęs į kietą objektą). Jei nukrinti, susirask pašliūžą, kuri palaikys virš vandens. Tuoj iškelk ranką, signalizuodamas, kad viskas yra tvarkoje. Sugrūstoje vietovėje, iškelk vieną pašliūžą, kad kiti laivai galėtų pastebėti. Kai baigi šliaužinėti, šliaužk išilgai kranto. Artinkis krantan lėtai ir saugiame atstume nuo kranto atsipalaiduok nuo pašliūžų. Niekada neišlipk paplūdimyje.

Laikantis šių vandens sporto taisyklių, galima tikėtis sau ir savo šeimai daug vasaros malonumų.

(Drg.) A. Smn.

SPORTO NUOTRUPOS

KOVO ŠAUKTAS NARIŲ IR RĖMĖJŲ susirinkimas Bankstowne ar nereikės pavadinti istoriniu; mat, jeigu pasiseks įsteigti licenzijuotą klubą su visomis pokerio mašinų paslaptimis, tai savaime aišku įsisteigs ir nauja "sporto" šaka, į kurią atviras kelias bus daugiau sportininkams veteranams, nes vienarankės rankenos traukiojimas nereikalauja nei daug kvapo, nei bėgiojimo (nebent pinigus keičiant) nei sportinės aprangos, kuri dažnai išryškina pas veteranus nesportines linijas. Atrodo, kad tai bus tinkamiausia šaka ir man senam sporto mėgėjui.

VIENA IŠ KUKLIAUSIŲ Kovo sporto šakų yra tinklininkai. Nežinau, ar tas priklauso nuo jų kuklaus trenerio J. Eismonto, ar dar kuklesnio vadovo K. Krapausko, tačiau daugumas net tų pačių koviečių tik per susirinkimą sužinojo, kad tinklininkai, laimėję žiemos turnyre 7-nias rungtynes, pateko į savo grupės baigmę, kur žais dėl pirmos vietos su ukrainiečių komanda.

NEPAMIRŠTANT TINKLINIO, šiuo metu buvęs Kovo žaidėjas Mauragis, kuris dabar mokytojauja Norfolk saloje, prieš porą savaičių per mokyklų atostogas lankėsi Sydnejuje ir padėjo savo draugams atsiekti porą laimėjimų. Neužmiršdamas šios sporto šakos, jis savo saloje baigia ir mokyklos vaikus išmokinti tinklinio.

PRIEŠ OFICIALŲ KOVO susirinkimą Bankstowne, salės bufete įvyko (neoficialus) bet gana karštas sportiniais reikalais pasikalbėjimas tarp kai kurių Sydnejaus žinomų visuomenininkų ir sporto darbuotojų. Vienas asmuo (gaila, jis vėliau nedalyvavo susirinkime) pasiūlė sportininkams visai užsidaryti ir įsijungti į australų klubus, kadangi sportininkai, jo nuomone, lietuviškam gyvenimui nieko neduoda, neina į lietuviškas pamaldas ir pagaliau net svetimtaučius į klubą įjungia. Ot, tau, boba, ir kermošius! Visko girdėjau, bet tokių "cūdų" tai tikrai mano žila galva nesitikėjo išgirsti iš šio Sydnejuje taip žymaus asmens!

SYDNEJAUS SPORTININKŲ bičiulių p. p. Kaminskų sūnus Markus, mokindamasis katalikų mokykloje, pradėjo žaisti Rugby League ir po kiek laiko jau savo metų grupėje reprezentavo savo mokyklą. tarpmokykliniuose turnyruose. Neužteko to, būdamas toks gabus futbolininkas, jis buvo pastebėtas kitų trenerių ir išrinktas kaip vienas geriausių žaidėjų į visų Sydnejaus katalikų mokyklų rinktinę. Linkime sėkmės jaunajam futbolininkui.

KOVO MERGINOS KREPŠININKĖS baigė žaisti žiemos turnyro antrąjį ratą lentelėje užimdamos antrąją vietą, pateko į baigminį pusiaufinalą. Paskutinėse savo rungtynėse jos lengvai nugalėjo Balmain Tigers 22:7. Daugiausiai taškų Kovui pelnė S. Motiejunaitė — 9, G. Meškauskaitė — 6.

DAUGUMAS SENESNIŲ žmonių anksčiau galvojo (daug kas dar ir dabar taip galvoja), kad jei moteris buvo sutverta daugeliui dalykų, tai tik ne sportui. Pasirodo, kad mūsų Kovo gyvenime yra visai kitaip. Jeigu vyriškoji lytis pas mus tik žaidžia krepšinį, tai mūsų merginos atsiekia visus laimėjimus. Neskaitant laimėjimų savo grupėje ir pirmos kovietės patekimo į N. S. W. rinktinę, štai ir vėl buvo sudaryta Sydnejaus miesto merginų rinktinė, kuri žais su NSW rinktine prieš jai išvažiuojant Melbournan į Australijos pirmenybes, kurion buvo pakviesta jau ne viena, bet visos trys žaidėjos, butent: S. Motiejunaitė, G. Meškauskaitė ir M. James. Garbė kovietėms!

SPORTO KLUBAS KOVAS, negalėdamas rasti vieno kelio su tautinių šokių grupe (tikrai kaip gaila) ir savo klube turėdamas daug jaunuolių, norinčių šokti tautinius šokius, sudarė jaunuolių nuo 10 iki 14 metų tautinių šokių grupę, kurią apsiėmė mokinti buv. Čiurlionio ansamblio narys ir prityręs mokytojas p. V. Asevičius. Sėkmės vadovui ir jauniesiems šokėjams, o Kovo valdybai dar didesnis finansinis klaustukas, kai man yra tik vienas iš daugelio atsakymų — ką duoda sporto klubas lietuviškam gyvenimui.

SPALIO 23 DIENĄ BANKSTOWNO Namų salėje Sydnejaus sportininkai ruošia linksmą ir šaunų šokių vakarą (apie tai skaitysite vėliau M. Pastogėje). Užmiršę visus "tarpkoloninius" Sydnejaus lietuvių ginčus pradėkime jau šiandien ruoštis šiam vakarui, kuriame gausiai dalyvaudami ne tik patys praleisime puikų laiką, bet ir atrišime vieną piniginių rūpesčių mazgelį sporto klubui. Todėl visi, jauni ir seni, neužmirškite spalio 23-čios dienos šeštadienio vakaro.

KIEK TEKO NUGIRSTI, tai gal būt neužilgo Kovo stalo teniso merginų komanda (ir vėl tos merginos!) galima bus pavadinti "Sveikatos" komanda, nes joje žais dantų gydytoja — Grincevičiūtė, chiropodistė — Laukaitienė ir vaistinės tarnautoja — Šliafertaitė. Atrodo, kad turint dantų ar kojų skausmus ir prireikiant vaistų teužteks tik atsilankyti į stalo teniso moterų treniruotes ir žmogus jau sveikas.

KALBANT APIE STALO TENISĄ, teko nugirsti, kad buvęs Kovo ir Australijos lietuvių stalo teniso čempionas V. Karpavičius, šiuo metu labai intensyviai treniruoja savo 11-kos metų sūnų Edį žaisti stalo tenisą, kuris be mokykloje žaidžiamo rugby daro ir labai gražią pažangą stalo tenise.

DĖMESIO, SYDNEJAUS JAUNIAI! Jaunų berniukų ar mergaičių treniruotės dabar pradėtos vykdyti Newtowno Policijos Klubo salėje Newtown kiekvieną šeštadienio rytą nuo 9 iki 11 val. Visi tėvai kviečiami atvežti savo jaunus vaikus į šias krepšinio treniruotes. Suaugusių treniruotės vyksta toje pačioje salėje sekmadieniais.

KELIŲ SAVAIČIŲ LAIKOTARPYJE įvyks krepšinio rungtynės tarp Kovo krepšininkų ir krepšininkų veteranų, kurie praeitą savaitę jau turėjo savo pirmąją treniruotę. Nors ir praradus keletą kibirų prakaitėlio, veteranai ūpo nenustojo ir tikisi koviečius, ko gero net pamokinti, kaip reikia krepšinio pagalba net svorio numesti. Veteranu vyriausias treneris yra žinomas ir neužmirštamas Vladas Daudaras, kai apie pačią komandą, tai dar per anksti išduoti paslaptį.

BESIKLAUSANT KOVO SUSIRINKIMO eigos, atrodė, kad sporto klubas yra kaip ta gražioji mergaitė (nepaslaptis, kad Kovas savo tarpe turi daug ir gražuolių), dėl kurios daugiau ar mažiau varžosi abeji namai, duodami vienokius ar kitokius pasiūlymus. O svarbiausia, kad sportininkų didžiausias bičiulis p. Mikalauskas (nesvarbu, kad ir vedęs) ar tik nelaimės savo pusėn šios "sportinės gražuolės" — Kovo.

Rimas Gailius

POPULIARIAUSIAS
SCOTCH
WHISKY

Macnish
Plačiai paplitęs
SKANDINAVŲ
KRAŠTUOSE
dabar jau gaunamas ir
Australijoje.
Sydnejuje reikalaukite pas
M. PETRONĮ
152 Liverpool Rd., Enfield
Tel. 74 5727

PŪKINĖS KALDROS
PLUNKSNINIAI MATRACAI, PAGALVĖS, LOVOS SKALBINIAI
kaip įpilai ir užvalkalai 63" (160 cm.) platumo, galima gauti firmoje
ROSE
38 WASHINGTON STREET, BEXLEY, N.S.W. Phone LW 1220
Rockdale stotis.
SKYRIUS: Flemings Corner Shop, 181 Queen St., St. Marys, N.S.W.
Mūsų atstovas Jus aplankys kiekvienu metu.
Prekės duodamos ir išsimokėjimui. Mes kalbame vokiškai.

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

BRISBANE

NAUJAS KAPAS BRISBANĖJE

Rugsėjo 16 d. po ilgos ligos užgęso p. Justina Laukinaitytė — Kviecinskienė. Velionė kilusi iš Kretingos, kur ir užaugo. Po karo su vyru ir šeima atvykę į Australiją įsikūrė Brisbanės Corinda priemiestyje.

A.A. Justina buvo viena iš tų lietuvių motinų, kuri nepaisant eilės metų vargingančios ligos visada atrasdavo jėgų dalyvauti lietuvių parengimuose, pobūviuose.

Išaugino gražią šeimą. Sūnus Povilas — skautų veikėjas, "Ventos" vietininkijos vienas iš steigėjų, vėliau vietininkas, kol išsikėlė į Melbourną. Duktė Adelė buvo apylinkės valdybos narė, savaitgalio mokyklos mokytoja, uoli choristė; antroji duktė Regina uoli dalyvė sportininkų, skautų, tautinių šokių ir choro eilėse.

Į velionės Justinos laidotuves susirinko beveik visi Brisbanės lietuviai, nes p.p. Kviecinskų šeima daug pasidarbavo mūsų bendruomenėje. Velionės vyras p. Povilas Kviecinskas buvęs apyl. pirmininkas, paskaitininkas minėjimuose, nuolatinis "Mūsų Pastogės' bendradarbis. Palaidota Toowong kapinėse. Tebūna jai lengva svetingoji žemelė.

Kartu su šeima brisbaniečiai lietuviai liūdi netekę šviesios lietuvės motinos.

F.M.

SALE VIC.

RUGSĖJO 8 MINĖJIMAS

Rugsėjo 18 d. Salės seniūnijos lietuviai, susimetę p. p. Eskirtų sodyboje susilaukę svečių latrobiečių, kukliai, bet įspūdingai paminėjo Tautos Šventę.

Minėjimą pradėjo vietos seniūnas p. Drungilas; p. Žemaitis trumpoj paskaitėlėj kalbėjo apie Vytautą Didįjį. Svečias latrobietis J. Mikštas kiek ilgesnėj paskaitoj nušvietė Vytauto Didžiojo didybę ir tragiką. P. E. Eskirtienė savo kalboj skatino būti duosnesniems kiekviena proga, kada mūsų pareiga reikalauja piniginės aukos savąjai spaudai, Vasario 16 d. gimnazijai ir pan.

Iš jaunųjų talentų jau ne pirmą kartą mielai klausytojus nudžiugino V. Eskirto akordeonu ir Br. Drungilos elektrine gitara subtiliai atlikti du muzikiniai kūriniai.

Minėjimas baigtas Tautos Himnu. Po to prie suneštinių vaišių puikiai vietos ponių paruoštų stalų smagiai linksmintasi ir šokta. Pačiam pasilinksminimo įsismaginime staiga iš kažkur lyg Pilypas iš kanapių iššokęs Gervazas Maukelė visus smagiai prajuokino savo aštrios satyros ir humoro posmais.

Latrobiečiai svečiai dėkingi sališkiams už geras vaišes. Ypatinga padėka priklauso p. p. Eskirtams už jau ne pirmą kartą leidimą naudotis savo sodybos patalpomis.

Beje, aukų lapu surinktas pelnas padalintas lygiomis "M. Pastogei" ir "T. Aidams" paremti.

J. Latrobietis

SYDNEY

SYDNĖJAUS LIET. TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ REPREZENTUOJA

Naujais pagrindais veikianti Sydnėjaus Tautinių Šokių Grupė, vadovaujama Jūratės Reisgytės, netrukus turės du stambius pasirodymus tarptautinėje scenoje:

spalio 6 — 7 d. d. Waratah festivalio metu įvyks Sydney Town Hall internacionalinis tautinių šokių festivalis, kur dalyvaus ir mūsų tautinių šokių grupė. Šiame šokių festivaly dalyvaus apie 30 šokėjų grupių įvairių tautybių.

Smulkiau apie šį pasirodymą bus paskelbta vėliau. Lietuviai, norį šokių festivalyje dalyvauti, kreipiasi į mūsų grupės vadovę p-lę J. Reisgytę tel. 70 3978-ji galės parūpinti lietuviams vietų.

Antras grupės pasirodymas numatomas spalio 27 d. International Cultural Festival metu Sydney konservatorijos salėje. Šį vakarą rengia Antibolševikinis Tautų Blokas (ANB) ryšium su numatoma pavergtųjų tautų savaite. Apie tai plačiau skaitysime vėliau.

— ★ —

LIETUVIO NELAIMĖ

Pereitą savaitę St. Marys lietuviui Kazimierui Česniui išvykus apsipirkti į jo mašinos užpakalį trenkėsi kita pravažiuojanti mašina ir patį K. Česnių sunkiai sužeidė: sužalota galva, sulaužyta koja. Sunkioj būklėj nelaimingasis paguldytas į Penrith ligoninę, kur jis ir dabar tebeguli. Jo sveikatos padėtis yra gana rimta. Kazimieras Česnius yra viengungis ir apylinkėje aktyvus lietuvis. Linkime sveikatos.

Pranešimai

JUNGTINIO PABALTIEČIŲ CHORO KONCERTAS SYDNEY'JUJE

Jungtinio Baltų Komiteto Sydney'juje spalio 30 d. šeštadienį 8 val. v. Sydney'jaus Town Hall salėje rengia grandiozinį visų trijų Baltų Tautų chorų koncertą.

Visų tautybių chorai labai smarkiai ruošiasi šiam koncertui, nes kekviena tautybė nori pasirodyti kaip galima geriau.

Ypatingai turėtų būti įspūdingas jungtinio choro dainos dalyvaujant 200 choristų, kur visos tautybės kartu išpildys po vieną lietuvišką, latvišką bei estišką dainą.

Tikimasi kad į koncertą atvyks ne tik pabaltiečiai, bet ir daugelis australų svečių.

Šiam koncertui paminėti Baltų Komitetas leidžia gražų leidinėlį — programą, kurioje dainų turiniai bus trumpai paaiškinti anglų kalba, o taip pat tilps ir visų chorų bei jų dirigentų nuotraukos. Leidinėlis jau suredaguotas ir atiduotas spausdinti.

Įėjimo kainos bus 15/-, 10/- ir 6/- (vaikams pusė kainos). Dėl bilietų gavimo prašome sekti spaudą, bet bilietai bus gaunami ir pas David Jones, Nicholson's ir Palling's.

V.B.

PRANEŠIMAS

Naujas Bankstown'o Lietuvių Namų administratorius yra Namų valdybos narys p. Edv. Eidėjus, gyv. 53 Northern Ave., Bankstown. tel. 70-8365.

Visais salės nuomavimo reikalais kreiptis pas jį.

Buvęs Dainavos administratorius p. Alb. Lelešius, pasibaigus senos valdybos kadencijai, iš pareigų pasitraukė.

Už sąžiningai atliktą darbą jam širdingai dėkojame.

BLN Valdyba

PRANEŠIMAS

Pranešu šių metų pabaltiečių šachmatų turnyro (Baltic Cup) tvarkaraštį: estai-latviai, 3-10-65, (Estų namuose); lietuviai-estai, 10.10.65. Lietuvių namuose, Lidcombe ir latviai-lietuviai, 17.10. 65, latvių namuose, Strathfield. Kiekvienų varžybų pradžia 2 val. p.p.

Vilnius-Riga-Tallin Cup žaibo turnyras ir bendra visų pabaltiečių vakarienė įvyks 7.11.1965 m. Pagal sutarimą šį žaibo turnyrą praveda tautybė, laimėjusi Pabaltiečių taurę. Laimėjus lietuviams minimas turnyras įvyks Lietuvių namuose, Lidcombe. Žaibo turnyre gali dalyvauti kiekvienas lietuvis šachmatininkas nežiūrint kas turnyrą praves.

S.L.S.K. "Kovo" šachmatų s. vad.

CANBERRA

PRANEŠIMAS CANBERROS LIETUVIAMS

Spalio 10 d. įvyks Canberros lietuviams pamaldos st. Patricks bažnyčioje 6 val. p.p. Pamaldos bus laikomos atvykusio iš Sydney kun. P. Martuzo. Visi tikintieji kviečiami pamaldose dalyvauti.

MELBOURNE

MELB. SOCIALINĖS GLOBOS MOTERŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Soc. Globos Moterų D-jos Valdyba Melbourne praneša, kad spalio 10 d., sekmadienį, 2 val. p. p. 295 Victoria st. Abbotsford, (pas P. Balčiūnienę), kviečiamas Draugijos narių metinis susirinkimas. Susirinkimui numatoma darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas ir prezidiumo sudarymas.
2. Pranešimai:
   a) valdybos pirmininkės,
   b) valdybos iždininkės,
   c) Kontrolės komisijos.
3. Diskusijos dėl pranešimų.
4. Apyskaitos tvirtinimas.
5. Rinkimai:
   a) Valdybos,
   b) Kontrolės komisijos.
6. Klausimai bei sumanymai.
7. Susirinkimo uždarymas.

Draugijos narės prašomos susirinkime būtinai dalyvauti. Taip pat maloniai kviečiamos D-jos rėmėjos ir prijaučiančios.

Soc. Globos Moterų D-jos Valdyba Melbourne

PRANEŠIMAS

Spalio 2 d. (šeštadienį) 3 val. po pietų kviečiame visų Melbourno lietuvių susirinkimą užpirktame name, 50 Errol st. Nth. Melbourne, šalia Nth. Melbourne rotušės.

Pradžioje bus aplankytas visas pastatas, o vėliau pagrindinėje salėje bendrame susirinkime po pasisakymų bus paskelbtas pinigų vajus tų namų išmokėjimui.

Mes kviečiame kiekvieną tautietį prisidėti su savo pinigine parama prie šio pirkinio ir kas gali jau dabar įnešti savo dalį. Pinigai bus priimami ten pat. Tiems visiems, kurie atsilieps į šį kvietimą ir įneš savo dalį, tuo palengvindami Tarybos darbą, iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

M. L. Klubo Taryba

"AUŠROS" TUNTE

ILGOJO SAVAITGALIO SKAUTŲ IŠKYLA

Prasideda spalio 2 d. Į tunto stovyklavietę Ingleburne susirinkti iki 10.30 val. ryto. Neturinčius savo susisiekimo priemonių į stovyklavietę nuveš s. vytis K. Narbutas su savo "kalėjimu". Nuo Bankstowno lietuvių namų "kalėjimas" išvyksta 9 val. ryto, iš Horton st., Yagoona, — 9.15 val.

Iškyla baigsis pirmadienį, spalio 4 d. po 12.00 val. Svečių lankimosi diena — sekmadienis, spalio 3 d. nuo 2.00 val. p. p. iki laužo pabaigos.

Dėl vėsaus oro (pavasario pradžia), jaunesnieji skautai-ės iškyloje nedalyvaus, bet kviečiami atvykti uniformuoti su svečiais. Skautams smulkesnių nurodymų duos drauginin kai.

"Aušros" Tunto Vadija.

GEGUŽINĖ

Spalio 17 d. C. K. ruošia Sydnėjaus skautų sklype gegužinę visiems — jauniems ir seniems. Ji bus atšaukta tik esant blogam orui. Visos penkios jaunimo organizacijos pirmą kartą eis išvien paruošti kuo įdomesnę popietę. Bus galima vietoje ir pigiai papietauti, atsigaivinti. Numatoma įdomi programa, muzika, laužas. Žmonių bus galima sutalpinti daugiau negu per Spaudos Balių. Į gegužinę vyksta tiesiai po lietuviškų pamaldų iš Lidcombės. Visas pelnas į kongreso kasą!

DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!

Spalio 16 d., šeštadienį, Bankstowno Liet. Namuose Dainavoje įvyksta metinis

"DAINOS" CHORO KONCERTAS

PROGRAMOJE EILĖ NAUJŲ DAR NEGIRDĖTŲ DAINŲ.

Po koncerto bendras pobūvis su šokiais ir vaišėmis. — Pradžia 7 val. vak.

Kviečiami į koncertą visi iš arti ir toli.

Gautas pelnas bus naudojamas choro išvykai į Brisbanę, kur mūsų tautiečiai jau 15 metų neturėjo stambesnio masto šventės. Savo atsilankymu į koncertą pagelbėsite Brisbanės lietuviams atsigaivinti tautinėje dvasioje.

CHORAS "DAINA"

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Londone Australijos lietuviai dažnai turi savo "posėdžius" ir gražiai bendradarbiauja. Tai Dr. I. Venclovas, adv. V. Martišius ir archit. A. Lapšys. Šis pastarasis net įsijungė aktyviai į vietinę lietuvių veiklą, į tautinius šokius. Dr. I. Venclovas ir Londone susiranda progų palošti šachmatais arba golfą.

★

Geelongiškis J. Gailius kaip buvo taip ir pasiliko kolonijoje premjeru: kai buvo premjeras, tai važinėjo sena mašina, o pereitą savaitę įsitaisęs naują "Premier" mašiną vėl premjeras...

★

Bevartant liet. spaudą užtinki ir gana linksmų paskelbimų. Štai jau kelintame T.A. numery skelbiama, kad "į atsargą išeinąs linotipas kviečia skaitytojus į balių". Jeigu taip mane kviestų, aš užsigaučiau...

★

Aną savaitę Geelongo choro vadovas p. M. Kymantas darbe susižeidė kojį ir priverstinai paguldytas dviem savaitėm. Dėl tos nelaimės ir Geelongo choras negalėjo pasirodyti Tautos šventės minėjime.

★

Neseniai geelongiškis p. Burokas, betaisydamas savo televizijos anteną paslydo ir nuo stogo nukrito užsigaudamas galvą. Dabar guli ligoninėje stropiai gydytojų prižiūrimas.

★

Rugsėjo 4-tą d. po nuotaikingos Brisbanės moterų choro repeticijos 5 Markwell St., Bowen Hills, kilo sąmyšis patyrus, kad Vyto Laurinaičio, atvežiusio savo šeimynėlę į repeticiją, kažkoks dainos mylėtojas pavogė automašiną. Visų nuotaikos tik po poros dienų atsitaisė, kada patsai mašinos savininkas ją netolimoj gatvelėj pastatytą susirado. Ar tai buvo tik juokas, ar vagišius nemokėjo vairuoti.

★

Rugsėjo 1 d. pasibaigė vykdytas vajus Adelaidės Lietuvių Namams, kurie šiuo metu perstatomi platinami ir puošiami. Nors dar neturima pilnų davinių, bet aišku, kad šiais metais Namų reikalams vajaus metu surinkta apie 1600 svarų. Tiek pat buvo surinkta ir pereitais metais.

*

Adelaidėje garsėjantis jaunas dailininkas V. Kapočiūnas dalyvauja Adelaidės dailės parodose ir susilaukia gerų įvertinimų. Kiek teko girdėti, jis gavęs iš Prancūzijos vyriausybės stipendiją studijuoti ir gilintis mene Prancūzijoje.

*

Adelaidės Lituania choras turės savo metinį koncertą spalio 2 d. Adelaidės Lietuvių Namuose.

*

Lapkričio 8 d. iš Sydney laivu Arcadia išvyksta į Ameriką trims mėnesiams Adelaidės apylinkės valdybos vicepirmininkas Gediminas Rukauskas. Būdamas Amerikoje jis stengsis susipažinti ir su vietos lietuvių veikla ir kultūriniu gyvenimu.

*

Buv. Australijos lietuvis archeologas Algis Radzvinavičius — Rahdon su šeima rugsėjo 20d. atvyko į Sydney ir iš čia tiesiai nuvyko į Brisbanę. Padirbėjęs keletą metų Švedijoje jis šiuo metu atostogaudamas keliauja po pasaulį ir užsuko dviem mėnesiams į Australiją.

*

Melburniškis biznierius Vyt. Aniulis pereitą savaitę išvyko porai savaičių paatostogauti į Fidži salas. Tikimės, kad jo neištiks toks pats ugnies likimas, kaip neseniai ten pat atostogavusius jaunavedžius.

*

Teko patirti, kad Sydnejaus lietuviai nepaprastai turtingi. Aną sekmadienį pasiklausius sporto Klubo "Kovo" susirinkime pareikštų nuomonių galėjai pasidaryti išvadą, kad Sydnejuje lietuviai gali lengvai pasistatyti kokius nori bendruomeninius namus su licenzijuotu klubu ar be jo. Teoretiškai tai visai įmanoma skaičiuojant kitų kišenėse turimus skatikus. Įdomiausia tai, kad skaičuojama kitų pinigus lengviau negu savo!

*

Kas sakė, kad choristai koncertuose gautus pinigus pralaidokauja? Štai "Dainos" choras rengia spalio 16 d. savo koncertą, kad nors kiek sudarius pinigų išvykai į Brisbanę, kuri numatoma gruodžio 28 d. Permesti chorą iš vietovės į vietovę tokiu atsstumu tai nėra desėtkų, bet šimtų svarų klausimas. "Daina" ryžtasi šiam žygiui savo lėšomis. Kas dalyvaus šio choro koncerte spalio 16 d. Dainavoje, tas palengvins jų išvyką, nes to koncerto pelnas skiriamas kaip tik šiai išvykai finansuoti.

*

Spaudos Baliuje Sydnejuje buvo ir keletas svečių australų. Jų atsiliepimai: lietuviškoji baliaus dalis juos žavėte sužavėjo, bet labiausiai nepatenkinti australiška baliaus dalimi (programos šokėjomis)!

*

Prasidėjus australiškam pavasariui grįžta ir paukščiai iš dausų: aną savaitę sugrįžo keturis mėnesius Vokietijoje viešnagėjusios p. p. Petronienė, R. Špokienė ir dukra Romanta.

Sydnejuje

★

Ilgamečiai bribaniečiai — Algis ir Jūra Ivinskiai, daug čia darbavęsi lietuviškoje veikloje, ypač studentų bei skautų judėjime, paskutiniu laiku likvidave turėtą nuosavybę, paliko Brisbanę ir įsikūrė Newcastle. Tai nuostolis brisbaniečiams ir, be abejo, pelninga newcastliečiams.

Atskleisdamas Mūsų Pastogę pagalvok, ar apmokėta jos prenumerata!

VISI IŠ VISUR EINAM Į

Melbourno LIETUVIŲ NAMŲ BALIŲ

BALIUS ĮVYKS SPALIO 16 D. SOUTH MELBOURNE TOWN HALL

Pradžia 6 val. vak.

Programoje: originalios meno pajėgos scenoje, muzika, šokiai, vaišės ir atsigaivinimai. Bilietus platina visi Klubo Tarybos nariai arba gaunami prie įėjimo.

Jaunimui ir moksleiviams bilietai papiginti.

Melbourno Liet. Klubo Taryba

PATIKSLINIMAI

Pereitame Mūsų Pastogės n-ry Tautos Šventės minėjimų Sydnejuje aprašyme įvyko klaidų. Minėjimo programoje Bakstowne tautiniams šokiams grojo ne Edas Šurka, bet Algis Plūkas ir Antanas Kramilius. Taipogi Sydnejaus apylinkės minėjime gyvąjį paveikslą organizavo pati apylinkės valdyba, padedama p. Savickienės.

Korespondencijoje iš Brisbanės apie Tautos Šventės minėjimą buvo parašyta, kad p. Stankūnui moterų choro vardu gėlių teikė p. Platkauskienė, o iš tiesų p. Stankūną gėlėmis apdovanojo p. Luckienė. Už tuos netikslumus korespondentų vardu suinteresuotuosius maloniai atsiprašome.

Red.

— ★ —

PRANEŠIMAS

Spaudos Baliaus dalyvių patogumui nuotraukos iš Baliaus galima užsisakyti per p. P. Alekną Liet. Klubo patalpose 39 Church St., Lidcombe sekmadieniais po pamaldų. Ten pat galima pamatyti ir nuotraukų pavyzdžius, iš kurių Baliaus dalyviai galės pasirinkti sau tinkamas užsisakydami ir įmokėdami už nuotraukas pinigus iš anksto. Viena nuotrauka kainuoja 7/6.

★

Brisbanėje pasklido gandas, kad šių metų pabaigoje čia lankysis Sydnejaus "Dainos" choras. Nors gandas dar nepatvirtintas, bet pasiūlos suteikti nakvynę, ypatingai ploniesiems choro balseliams, jau dabar į Apyl. Valdybos būstinę pradėjo plaukti. O jei brisbaniečių sena svajonė realizuotųsi, visa kolonija darniai svečiams prie Brisbanės vartų užtrauktų: Sveiki broliai giesminiukai...

★

Visi manėme, kad melburniškė p. V. Kybartienė buvo atvykusi Sydnejun į Spaudos Balių, o tik neseniai paaiškėjo, kad ji čia dvi savaites mūčijosi pritaikinda modeliams sukneles, kurios buvo demonstruojamos baliaus metu. Kažin, ar kas jai bent ačiū už tai pasakė?

★

Lapkričio 13 d. Canberros Lietuvių Klubas ruošia savo metinį balių klubo patalpose.

★

Artėja vasara o drauge ir tradicinė Jūros Diena, kurią Wollongong apyl. valdyba ruošiasi pravesti nauju stiliumi. Tikimės apie tai plačiau išgirsti iš anksto.

Ku-ka

Dovaniniai siuntiniai

maisto produktų, pramoninių prekių ir tekstilės gaminių

Artėjant rudens ir žiemos sezonams Europoje gavau naujus medžiagų pavyzdžius paltams, nailono ir kitokių tekstilės gaminių.

Žemos kainos ir didelis pavyzdžių pasirinkimas.

Su užklausimais kreiptis:

Mr. M. TENISONS

41 GIBSON AVE., PADSTOW, N.S.W. Tel. 77-6468

(Malonėkite skambinti nuo 5.30 val. iki 9.00 val. p.p.)

Printed by Mintis Pty. Ltd., 417 Burwood Rd., Belmore, Sydney, tel. 75 7094, for the Publisher: Australian-Lithuanian Community, P.O. Box 4558 , G.P.O., Sydney. N.S.W.